

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 5.2.2025
COM(2025) 37 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Ολοκληρωμένη εργαλειοθήκη της ΕΕ για ασφαλές και βιώσιμο ηλεκτρονικό εμπόριο

Ολοκληρωμένη εργαλειοθήκη της ΕΕ για ασφαλές και βιώσιμο ηλεκτρονικό εμπόριο

Το ηλεκτρονικό εμπόριο έχει φέρει επανάσταση στον τρόπο με τον οποίο οι καταναλωτές και οι επιχειρήσεις αλληλεπιδρούν, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), αποφέροντας πολυάριθμα οφέλη για την οικονομία της ΕΕ στο σύνολό της. Ταυτόχρονα, η πρόσφατη αύξηση των εμπορευμάτων που αγοράζονται μέσω διαδικτύου και εισάγονται στην ΕΕ απευθείας στους καταναλωτές, έχει εντείνει τις προκλήσεις που συνδέονται με το ηλεκτρονικό εμπόριο. Σε αυτές περιλαμβάνονται ο κίνδυνος βλάβης για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών από μη συμμορφούμενα προϊόντα, ο κίνδυνος πρόκλησης μη αναστρέψιμης περιβαλλοντικής ζημίας και αρνητικού αποτυπώματος άνθρακα, καθώς και η υπονόμηση της ανταγωνιστικότητας των νομοταγών επιχειρήσεων.

Το όραμα που προωθεί η ΕΕ για το ηλεκτρονικό εμπόριο ενισχύει τη βιωσιμότητα, τη χρησιμότητα, την ασφάλεια και την αξιοπιστία και αποτελεί όχημα για τον ψηφιακό μετασχηματισμό, σε σύγκλιση με τους στόχους της ψηφιακής δεκαετίας με ορίζοντα το 2030. Στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού εμπόριο θα πρέπει να προωθούνται καινοτόμες και υπεύθυνες επιχειρήσεις, ενώ παράλληλα θα εφαρμόζονται θεμιτές εμπορικές πρακτικές, σε συμμόρφωση με το δίκαιο της ΕΕ.

Η παρούσα ανακοίνωση περιγράφει την ολοκληρωμένη προσέγγιση της Επιτροπής για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτουν οι εισαγωγές ηλεκτρονικού εμπορίου καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Η Επιτροπή ανακοινώνει τις προτεραιότητές της κατά τον έλεγχο της επιβολής, κάνοντας έκκληση για ενίσχυση της συνεργασίας και συντονισμό μεταξύ όλων των αρμόδιων αρχών. Η συνεργασία αυτή θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τα εισαγόμενα προϊόντα που αποστέλλονται απευθείας στους καταναλωτές μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου συμμορφώνονται με τους ενωσιακούς κανόνες και τις θεμιτές εμπορικές πρακτικές. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη και τις αρμόδιες αρχές τους να λειτουργήσουν προορατικά ως προς την παρακολούθηση και την υλοποίηση των βασικών δράσεων που περιγράφονται στην παρούσα ανακοίνωση. Επιπλέον, η Επιτροπή καθορίζει μέτρα για να καταστούν οι τελωνειακές αρχές και οι αρχές εποπτείας της αγοράς πιο ανθεκτικές και αποτελεσματικές, ιδίως με την επίσπευση της εφαρμογής της μεταρρύθμισης της τελωνειακής ένωσης, η οποία θα καταργούσε την απαλλαγή από δασμούς για αποστολές χαμηλής αξίας και θα ενίσχυε τις ικανότητες ελέγχου, καθώς και με την ενδεχόμενη επιβολή ενός τέλους διεκπεραίωσης χωρίς διακρίσεις για τα εισαγόμενα εμπορεύματα που παραδίδονται απευθείας στους καταναλωτές. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους φορείς της αγοράς και τους θεσμικούς ενδιαφερόμενους φορείς να συνεργαστούν στην προσπάθεια αυτή.

1. ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

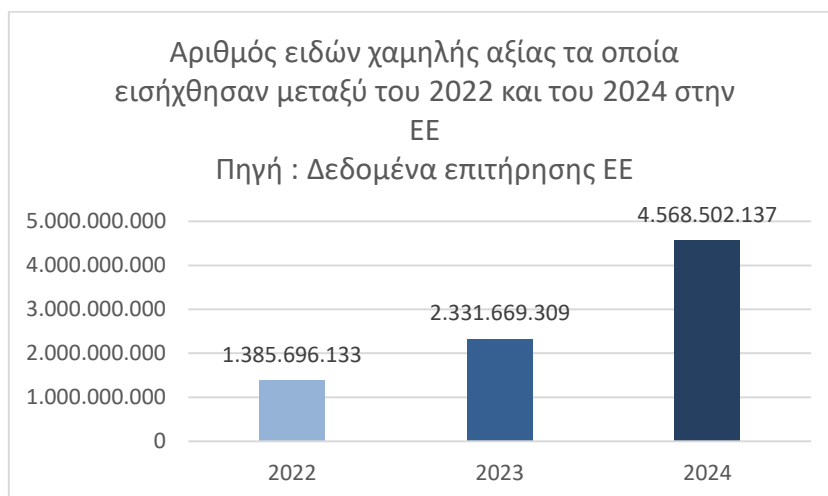
Το ηλεκτρονικό εμπόριο έχει καταστεί αναπόσπαστο μέρος του τρόπου με τον οποίο οι καταναλωτές πραγματοποιούν αγορές μέσω διαδικτύου. Το 70 % των Ευρωπαίων αγοράζουν, τακτικά, προϊόντα μέσω διαδικτύου¹, τόσο από τα ηλεκτρονικά καταστήματα των πωλητών όσο και μέσω διαδικτυακών αγορών. Το 76 % των καταναλωτών θεωρούν ότι, έως το 2030, η αγορά και η πώληση προϊόντων και υπηρεσιών μέσω διαδικτύου θα αποτελεί μία από τις σημαντικότερες ψηφιακές τεχνολογίες στην Ευρώπη².

¹ Στοιχεία του Ευρωβαρόμετρου για το 2023, διαθέσιμα στη διεύθυνση [Στατιστικά στοιχεία για ηλεκτρονικές αγορές από ιδιώτες - Επεξήγηση στατιστικών στοιχείων](#)

Τα τελευταία χρόνια, οι διαδικτυακές αγορές, ιδίως, έχουν σημειώσει σημαντική ανάπτυξη, ενώ διεθνείς παράγοντες, αλλά και πολλές ευρωπαϊκές επιχειρήσεις αναδύονται ως «περιφερειακοί πρωταθλητές». Οι προσφορές στις διαδικτυακές αγορές περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα προϊόντων, τα οποία συχνά καθίστανται ελκυστικά εξαιτίας των χαμηλών τιμών τους και της απλής διαδικασίας αγοράς, με παράδοση η οποία είναι ταχεία και φθηνή. Οι διαδικτυακές αγορές έχουν διευρύνει το διεθνές εμπόριο ώστε να περιλαμβάνει καταναλωτικά προϊόντα: συνδέουν τους καταναλωτές με ένα ευρύ φάσμα πωλητών, από καθιερωμένα εμπορικά σήματα έως μικρούς παραγωγούς και νεοφυείς επιχειρήσεις στην ΕΕ και παγκοσμίως. Συχνά, διαθέτουν ένα υβριδικό επιχειρηματικό μοντέλο, το οποίο λειτουργεί ως ενδιάμεσος μεταξύ καταναλωτών και επιχειρήσεων, αλλά και ως απευθείας πωλητής σε καταναλωτές και το οποίο υποστηρίζει τεράστιους διαύλους παραγωγής και διανομής εκτός της ΕΕ.

Το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι ένας χώρος εμπορικής και ψηφιακής καινοτομίας, με εξατομικευμένες προσφορές και συστάσεις, καθώς και με βελτιστοποιήσεις, λύσεις μάρκετινγκ και εφαρμογές για τους καταναλωτές τα οποία βασίζονται στην ΤΝ.

Τα εμπορεύματα ηλεκτρονικού εμπορίου που εισάγονται απευθείας από καταναλωτές στην ΕΕ έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια και αναμένεται ότι θα συνεχίσουν να αυξάνονται σε όγκο με ταχύ ρυθμό, επωφελούμενα από την τρέχουσα απαλλαγή από δασμούς για αποστολές χαμηλής αξίας (έως 150 EUR). Σύμφωνα με τα δεδομένα επιτήρησης της ΕΕ, το 2024 εισήχθησαν 4,6 δισεκατομμύρια είδη χαμηλής αξίας. Ο αριθμός αυτός είναι σχεδόν διπλάσιος από τον αριθμό που καταγράφηκε το 2023 (2,4 δισεκατομμύρια) και περισσότερο από τριπλάσιος από το 2022 (1,4 δισεκατομμύρια). Αντιστοιχεί σε έως και 12 εκατομμύρια μικρά είδη ημερησίως.

Το 2024, το 91 % του συνόλου των αποστολών ηλεκτρονικού εμπορίου αξίας έως και 150 EUR που εισήλθαν στην ΕΕ προέρχονταν από την Κίνα και ο όγκος τους υπερδιπλασιάστηκε μεταξύ του 2023 και του 2024, μεταβαίνοντας από 1,9 δισεκατομμύρια σε 4,17 δισεκατομμύρια είδη. Αυτή η απότομη αύξηση συμπίπτει με την εξαιρετικά ταχεία ανάπτυξη ορισμένων διαδικτυακών αγορών. Ειδικότερα, η Temu και η SHEIN έχουν αυξηθεί εκθετικά στην αγορά της ΕΕ, ξεπερνώντας το 2024 τους 75 εκατομμύρια χρήστες, σε διάστημα λίγων μηνών. Τροφοδοτούμενη από διεισδυτική διαφήμιση στο διαδίκτυο, τη χαμηλή τιμολόγηση και την εξαιρετικά ταχεία παράδοση, η προσφορά προϊόντων χαμηλής αξίας μέσω των εν λόγω διαδικτυακών αγορών έχει δημιουργήσει με τη σειρά της ισχυρή ζήτηση.

Η ταχεία αύξηση των εισαγωγών που αποστέλλονται απευθείας στους καταναλωτές εγείρει σημαντικές προκλήσεις οι οποίες απαιτούν επειγόντως προσοχή, ιδίως όταν τα εισαγόμενα

προϊόντα ενδέχεται να μην συμμορφώνονται με το ενωσιακό δίκαιο. Για παράδειγμα, περίπου το ήμισυ των πλαστών προϊόντων που κατασχέθηκαν στα σύνορα της ΕΕ και τα οποία παραβίαζαν τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας ΜΜΕ είχαν αγοραστεί μέσω διαδικτύου².

Ο αυξανόμενος όγκος των μη ασφαλών, παραποιημένων ή άλλως μη συμμορφούμενων προϊόντων οδηγεί σε σοβαρούς κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία των καταναλωτών, προκαλεί έναν μη βιώσιμο αντίκτυπο στο περιβάλλον και τροφοδοτεί τον αθέμιτο ανταγωνισμό για τις νόμιμες επιχειρήσεις, με σημαντική επίπτωση στην ανταγωνιστικότητα της ΕΕ σε διάφορους τομείς. Ο μεγάλος αριθμός προϊόντων τα οποία εισάγονται απευθείας από τους καταναλωτές στην ΕΕ ασκεί επίσης αφόρητη πίεση στις αρχές.

1.1. Ασφάλεια και συμμόρφωση των προϊόντων

Τα επικίνδυνα, παραποιημένα ή άλλως μη συμμορφούμενα προϊόντα επηρεάζουν την καθημερινή ζωή των ατόμων. Οι ίδιοι οι καταναλωτές, αντιλαμβάνονται την παρουσία των μη αξιόπιστων διαδικτυακών πωλητών ως την πρόκληση με τον μεγαλύτερο προσωπικό αντίκτυπο για τους ίδιους, μεταξύ των κορυφαίων προκλήσεων στο διαδίκτυο³. Υπάρχουν σοβαροί κίνδυνοι για την υγεία και την ασφάλειά τους, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας των παιδιών, με δεδομένες τις ειδικές ανάγκες και την ευαλωτότητά τους.

Σύμφωνα με στοιχεία του Ευρωβαρόμετρου, οι Ευρωπαίοι αγοράζουν στο διαδίκτυο κυρίως ρούχα, υποδήματα, εξαρτήματα, αλλά και καλλυντικά και προϊόντα ομορφιάς⁴. Εάν τα εν λόγω προϊόντα δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες της ΕΕ ή την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, μπορεί να υπάρξουν σοβαρές συνέπειες για την υγεία, για παράδειγμα από επιβλαβείς ουσίες σε παιχνίδια ή καλλυντικά, από το επίπεδο χημικών προϊόντων που περιέχονται σε ρούχα ή έπιπλα, ή από ψευδεπίγραφα φάρμακα, παράνομα (συνθετικά) ναρκωτικά και νέες ψυχοδραστικές ουσίες, καθώς και από στεροειδή μυϊκής ανάπτυξης και από φάρμακα βελτίωσης της σεξουαλικής απόδοσης.

Υπάρχουν επίσης άμεσες απειλές για την ασφάλεια: οι εγκληματίες επωφελούνται από τους μεγάλους όγκους εισαγόμενων εμπορευμάτων ηλεκτρονικού εμπορίου, για να διανείμουν παράνομα προϊόντα, όπως παράνομα (συνθετικά) ναρκωτικά και πρόδρομες ουσίες ναρκωτικών, εκρηκτικές ύλες, πυροβόλα όπλα ή όπλα τρισδιάστατης εκτύπωσης και εξαρτήματα. Συχνά τα διανέμουν μέσω μικρών δεμάτων τα οποία πωλούνται στο λεγόμενο «γκρίζο» και το σκοτεινό διαδίκτυο, και ενίοτε μέσω ανοικτών διαδικτυακών αγορών. Είναι σημαντικό να αντιμετωπιστεί το ηλεκτρονικό εμπόριο ως δίαυλος διανομής για εγκληματίες, προκειμένου να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά οι εξελισσόμενες απειλές κατά της ασφάλειας.

² EUIPO & OECD, Misuse of E-Commerce for Trade in Counterfeits (Κατάχρηση του ηλεκτρονικού εμπορίου για εμπόριο παραποίησης/απομίμησης), 2021, [EUIPO OECD misuse-e-commerce-trade-in-counterfeits study_en.pdf \(europa.eu\)](#). Οι εισαγωγές προϊόντων παραποίησης/απομίμησης αντιπροσωπεύουν το 5,8 % του συνόλου των εμπορευμάτων που εισέρχονται στην ΕΕ, βλ. EUROPOL & EUIPO, Intellectual Property Crime Threat Assessment (Αξιολόγηση απειλών όσον αφορά το έγκλημα κατά της διανοητικής ιδιοκτησίας), 2022, [Έκθεση. Αξιολόγηση απειλών όσον αφορά το έγκλημα κατά της διανοητικής ιδιοκτησίας 2022_2.pdf \(europa.eu\)](#).

³ Το 27 % των καταναλωτών που συμμετείχαν στην έρευνα διαπίστωσαν ότι τον μεγαλύτερο προσωπικό αντίκτυπο προκαλούν οι «μη αξιόπιστοι διαδικτυακοί πωλητές», κάτι που έρχεται τέταρτο στον κατάλογο ζητημάτων, ενώ προηγείται η κατάχρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η παραπληροφόρηση στο διαδίκτυο και η ανεπαρκής προστασία των ανηλίκων. [Η ψηφιακή δεκαετία - Ιούλιος 2024 - Έρευνα του Ευρωβαρόμετρου](#)

⁴ Το 44 % των αγοραστών μέσω διαδικτύου αγόρασαν ή παρήγγειλαν ρούχα, υποδήματα και εξαρτήματα και το 18 % αγόρασαν καλλυντικά και προϊόντα ομορφιάς [Στατιστικά στοιχεία για ηλεκτρονικές αγορές από ιδιώτες - Επεξήγηση στατιστικών στοιχείων](#)

1.2. Ζητήματα βιωσιμότητας

Η αύξηση των εισαγωγών ηλεκτρονικού εμπορίου που αποστέλλονται απευθείας στους καταναλωτές, έχει, επίσης, πολύ σοβαρές δυσμενείς επιπτώσεις στο κλίμα και το περιβάλλον. Οι εξαιρετικά χαμηλές τιμές λιανικής για ορισμένα προϊόντα που πωλούνται μέσω διαδικτύου δεν αντικατοπτρίζουν το ευρύτερο περιβαλλοντικό κόστος το οποίο συνδέεται με την παραγωγή, την απευθείας αποστολή και ολόκληρη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του προϊόντος.

Το περιβαλλοντικό κόστος περιλαμβάνει επίσης την αυξημένη ρύπανση και τον κλιματικό αντίκτυπο από τη χρήση ορισμένων υλικών ή ενέργειας από ορυκτά καύσιμα κατά την παραγωγή των προϊόντων. Επιπλέον, τα προϊόντα αυτά είναι συχνά χαμηλής ποιότητας, γεγονός που σημαίνει ότι δεν είναι ενεργειακά αποδοτικά, δεν έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής και δεν μπορούν να επισκευαστούν εύκολα.

Συχνά, τα προϊόντα αυτά αποστέλλονται σε καταναλωτές ως μεμονωμένες αποστολές. Το αποτύπωμα άνθρακα της εν λόγω πρακτικής είναι σημαντικό και ενισχύεται από τη σύντομη ωφέλιμη διάρκεια ζωής των προϊόντων, από εμπορικές πρακτικές όπως είναι η γρήγορη μόδα, από πιθανές επιστροφές των εμπορευμάτων και από τις μεγάλες ποσότητες εμπορευμάτων που δεν πωλήθηκαν, τα οποία καταστρέφονται.

Στο τέλος της σύντομης διάρκειας ζωής τους, τα ίδια τα μη συμμορφούμενα προϊόντα και οι συσκευασίες τους δημιουργούν προβλήματα στη διαχείριση των αποβλήτων. Είναι εξαιρετικά πιθανό, τα τέλη για την κάλυψη του κόστους της επεξεργασίας αποβλήτων να μην έχουν καταβληθεί και, συχνά, τα προϊόντα αυτά να μην είναι δυνατόν να ανακυκλωθούν λόγω των υλικών από τα οποία είναι κατασκευασμένα.

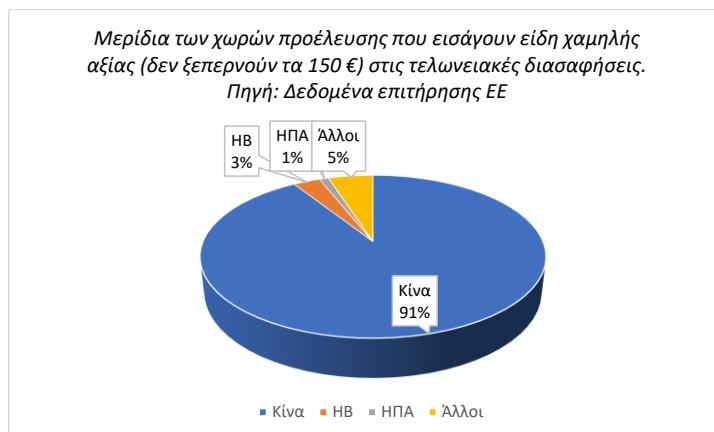
1.3. Αθέμιτος ανταγωνισμός και απώλεια ανταγωνιστικότητας

Η αύξηση των εισαγωγών ηλεκτρονικού εμπορίου που αποστέλλονται απευθείας στους καταναλωτές έχει επίσης αυξήσει τον ανταγωνισμό, μεταξύ άλλων μεταξύ πωλητών της ΕΕ και πωλητών που είναι εγκατεστημένοι εκτός της ΕΕ και απευθύνονται σε καταναλωτές στην ΕΕ. Ωστόσο, ο ανταγωνισμός αυτός μπορεί να καταστεί αθέμιτος και να εμποδίσει την εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τις νόμιμες επιχειρήσεις. Εάν ορισμένοι πωλητές δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ΕΕ για την ασφάλεια των προϊόντων και τις απαιτήσεις προστασίας των καταναλωτών, αποφεύγουν το κόστος με το οποίο διασφαλίζεται η αναγκαία ποιότητα και ασφάλεια των υλικών, καθώς και η κατάλληλη τήρηση αρχείων και υποβολή εκθέσεων. Το παραπάνω ισχύει επίσης για τις επιχειρήσεις που δεν εφαρμόζουν τα περιβαλλοντικά πρότυπα της ΕΕ ή παρακάμπτουν τη συνεισφορά για τη διαχείριση των αποβλήτων. Ωστόσο, οι συμμορφούμενοι πωλητές επιβαρύνονται με τα κόστη που προέρχονται από ένα ολοκληρωμένο νομικό περιβάλλον και βρίσκονται σε οικονομικά δυσμενέστερη θέση σε σύγκριση με τους εμπόρους που δεν τηρούν τους κανόνες.

Επιπλέον, **υπάρχουν άμεσες ζημιές τις οποίες υφίστανται οι νομοταγείς επιχειρήσεις.** Όταν μια ΜΜΕ είναι θύμα, για παράδειγμα, παραποίησης/απομίμησης ή πειρατείας, οι πιθανότητες επιβίωσής της είναι κατά 34 % χαμηλότερες από τις ΜΜΕ που δεν έχουν υποστεί προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας⁵. Το πρόβλημα αυτό οδηγεί στη συσσώρευση υψηλών ζημιών σε διάφορους κλάδους της βιομηχανίας: η βιομηχανία ειδών ένδυσης χάνει περίπου 12 δισ. EUR σε ετήσιες πωλήσεις (5,2 % του κύκλου εργασιών), η

⁵ OECD/EUIPO (2023), Risks of Illicit Trade in Counterfeits to Small and Medium-Sized Firms, Illicit Trade, (Κίνδυνοι του παράνομου εμπορίου προϊόντων παραποίησης/απομίμησης για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, Παράνομο εμπόριο) Εκδόσεις OECD, Παρίσι, <https://doi.org/10.1787/fa6d5089-en>

βιομηχανία καλλυντικών 3 δισ. EUR (4,8 % των πωλήσεων) και η βιομηχανία παιχνιδιών 1 δισ. EUR (8,7 % των πωλήσεων)⁶.

Επιπλέον, οι πωλητές αγαθών από τρίτες χώρες επωφελούνται από την απαλλαγή από τελωνειακούς δασμούς⁷ για εμπορεύματα αξίας έως 150 EUR (δηλαδή εμπορεύματα χαμηλής αξίας) που αποστέλλονται απευθείας στους καταναλωτές στην ΕΕ. Τα ενδύματα αποτελούν χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της ανισότητας, πάνω από την εν λόγω δηλωθείσα αξία, υπόκεινται σε εισαγωγικό δασμό της τάξης του 12 % της αξίας τους. Τα προϊόντα αυτά αγοράζονται μαζικά σε ταχέως αναπτυσσόμενες αγορές, όπως η AliExpress, η Temu και η SHEIN, αλλά διατίθενται και σε άλλες αγορές, καθώς και σε ηλεκτρονικά καταστήματα απευθείας πωλητών.

1.4. Η ΕΕ διαθέτει ένα ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο

Η ΕΕ διαθέτει ένα ολοκληρωμένο σύνολο κανόνων που ρυθμίζουν ολόκληρο τον κύκλο ζωής ενός προϊόντος το οποίο εισάγεται στην ΕΕ και καθορίζουν τις ευθύνες των εμπλεκόμενων φορέων. Αρκετές νομοθετικές πράξεις επικαιροποιήθηκαν πρόσφατα και παράλληλα άλλες αλλαγές, ιδίως όσον αφορά τα τελωνεία και την προστασία του περιβάλλοντος, βρίσκονται επί του παρόντος σε διαπραγμάτευση.

Οι πωλητές προϊόντων από τρίτες χώρες που αποστέλλουν απευθείας τα προϊόντα τους στους καταναλωτές της ΕΕ είναι, γενικά, υπεύθυνοι για τη νομιμότητα των προϊόντων τα οποία διαθέτουν στο εμπόριο στην ΕΕ. Τα εν λόγω προϊόντα πρέπει, για παράδειγμα, να συμμορφώνονται με τον κανονισμό για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, τους κανόνες για την προστασία των καταναλωτών και τυχόν άλλες υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο. Για τα περισσότερα καταναλωτικά προϊόντα, οι πωλητές υποχρεούνται επίσης να διαθέτουν υπεύθυνο οικονομικό φορέα στην ΕΕ, γεγονός που διευκολύνει την επιβολή του ενωσιακού δικαίου⁸.

Όλοι οι πωλητές πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού (ΔΕΠ) και να συμβάλλουν οικονομικά στη διαχείριση των προϊόντων τους μόλις αυτά καταστούν απόβλητα. Σε αυτά περιλαμβάνονται ο ηλεκτρικός και

⁶ [Economic impact of counterfeiting in the clothing, cosmetics, and toy sectors in the EU \(Οικονομικός αντίκτυπος της παραποίησης στους τομείς της ένδυσης, των καλλυντικών και των παιχνιδιών στην ΕΕ\) - EUIPO \(europa.eu\)](#)

⁷ Το άρθρο 23 του κανονισμού 1186/2009 ορίζει κατώτατο όριο 150 EUR για τους τελωνειακούς δασμούς. Η Επιτροπή πρότεινε αναθεώρηση των κανόνων αυτών – βλ. *κατωτέρω*, σ. 6 και [Τελωνειακή μεταρρύθμιση της ΕΕ - Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#)

⁸ Η Επιτροπή θα δημοσιεύσει σύντομα έκθεση στην οποία θα εξετάζεται η εφαρμογή της απαίτησης να υπάρχει εντός της Ένωσης οικονομικός φορέας, υπεύθυνος για ορισμένα προϊόντα, βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020.

ηλεκτρονικός εξοπλισμός, οι μπαταρίες και οι συσκευασίες. Με την έκδοση της τροποποιημένης οδηγίας-πλαίσιου για τα απόβλητα⁹, η συμμόρφωση θα επεκταθεί ώστε να καλύπτει τα προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας, τα προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και τα προϊόντα υπόδησης.

Οι διαδικτυακές αγορές, ανεξάρτητα από το εάν είναι εγκατεστημένες στην ΕΕ ή όχι, έχουν ευθύνη εάν δεν συμμορφώνονται με συγκεκριμένες υποχρεώσεις ως ενδιάμεσοι σε μια πώληση προϊόντων, ιδίως στο πλαίσιο της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες (DSA)¹⁰, αλλά και άλλων νομοθετημάτων όπως είναι ο κανονισμός για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων,¹¹ όσον αφορά τα μη ασφαλή προϊόντα, η οδηγία για τον οικολογικό σχεδιασμό¹², ο κανονισμός για την ενεργειακή σήμανση^{13,14}, ο κανονισμός για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων¹⁵, ο κανονισμός για την εποπτεία της αγοράς¹⁶, και με τους ενωσιακούς κανόνες για την προστασία των καταναλωτών, κάθε φορά που απευθύνονται σε καταναλωτές της ΕΕ. Οι μεγαλύτερες πλατφόρμες, οι οποίες ορίζονται ως «πυλωροί»¹⁷ βάσει της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με μια σειρά κανόνων για το τι επιτρέπεται και τι όχι ως προς τη συμπεριφορά τους στην αγορά¹⁸.

Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, οι αγορές μπορούν επίσης να θεωρηθούν υπεύθυνες για την πώληση μη συμμορφούμενων ή επικίνδυνων προϊόντων. Υπό όρους, απαλλάσσονται από την ευθύνη για την παράνομη συμπεριφορά των πωλητών, στην περίπτωση που είτε δεν έχουν αντιληφθεί τον παράνομο χαρακτήρα του περιεχομένου που φιλοξενούν είτε, μόλις λάβουν γνώση αυτού, ενεργήσουν με ταχύτητα για να αφαιρέσουν το προϊόν. Σε κάθε περίπτωση, η υπό όρους απαλλαγή από την ευθύνη εφαρμόζεται μόνο όταν η αγορά διαμεσολαβεί στην πώληση ενός προϊόντος, κάτι που δεν ισχύει, για παράδειγμα, όταν ο πωλητής ενεργεί υπό τον έλεγχο ή την εξουσία της διαδικτυακής αγοράς. Οι αγορές μπορούν επίσης να θεωρηθούν υπεύθυνες για παραβιάσεις του δικαίου για την προστασία των καταναλωτών, όταν παρουσιάζουν τις προσφορές των πωλητών κατά τρόπο που θα μπορούσε να οδηγήσει τον καταναλωτή να πιστέψει ότι το προϊόν προσφέρεται από την ίδια την αγορά.

⁹ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα [COM(2023) 420 final]

¹⁰ Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις υποχρεώσεις για τις διαδικτυακές αγορές πρβλ. την ενότητα 2.3.1

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/988 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων

¹² Οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα

¹³ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542 και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/125/ΕΚ

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/2865 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και για την τροποποίηση της οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 765/2008 και (ΕΕ) αριθ. 305/2011

¹⁷ [Ορισθέντες πυλωροί από την DMA](#)

¹⁸ Για περισσότερες λεπτομέρειες πρβλ. την ενότητα 2.3.4

2. Η ΕΕ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΕΝΗ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΚΛΗΣΗ, ΑΛΛΑ ΕΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ ΜΙΑ ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η Ευρώπη είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που συνεπάγονται οι εισαγωγές ηλεκτρονικού εμπορίου που αποστέλλονται απευθείας στους καταναλωτές. Ωστόσο, χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια για να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ, καθώς και για να εξασφαλιστεί ότι το σύστημα επιβολής είναι αποτελεσματικό και ανθεκτικό και δεν αποδεικνύεται ανεπαρκές μπροστά στον όγκο των προϊόντων χαμηλής αξίας τα οποία πωλούνται στο διαδίκτυο και κατακλύζουν την αγορά.

Με την παρούσα ανακοίνωση, η Επιτροπή προτείνει μια **ολιστική προσέγγιση για την αντιμετώπιση των κινδύνων και των στρεβλώσεων που δημιουργεί ο μεγάλος όγκος εισαγωγών των εν λόγω προϊόντων**. Η προσέγγιση αυτή πρέπει να είναι ολοκληρωμένη και να περιλαμβάνει ένα **σύνολο καλά συντονισμένων δράσεων, στο οποίο θα συμμετέχουν, ιδίως, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, τα κράτη μέλη και όλες οι αρμόδιες εθνικές αρχές**.

Πρώτον, η Επιτροπή προτείνει μια σειρά διαρθρωτικών αλλαγών στο κανονιστικό πλαίσιο, με ιδιαίτερη έμφαση στην τελωνειακή μεταρρύθμιση και στα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος. Ζητεί την υποστήριξη του συννομοθέτη για την επείγουσα έγκριση της πρότασης τελωνειακής μεταρρύθμισης, και επιπλέον δρομολογεί τον προβληματισμό σχετικά με τον τρόπο περαιτέρω ενίσχυσης των προτεινόμενων μέτρων, με πρόσθετη παροχή στήριξης προς τις τελωνειακές αρχές, για παράδειγμα μέσω ενός νέου τέλους διεκπεραίωσης χωρίς διακρίσεις, για τα εμπορεύματα που εισάγονται στην ΕΕ απευθείας στους καταναλωτές. **(Ενότητα 2.1.1) Όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος**, η Επιτροπή θα υποστηρίζει την εφαρμογή του κανονισμού για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα, καθώς και την αποτελεσματική εφαρμογή των υφιστάμενων απαιτήσεων της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού. Η Επιτροπή καλεί τον συννομοθέτη να εγκρίνει τη στοχευμένη αναθεώρηση της οδηγίας-πλαισίου για τα απόβλητα και πρόκειται να προτείνει επιπλέον νομοθετήματα, μεταξύ άλλων μέσω της πράξης για την κυκλική οικονομία. **(Ενότητα 2.1.2)**

Έπειτα, η Επιτροπή τονίζει την **υψηλή προτεραιότητα των συντονισμένων δράσεων επιβολής** κατά της αύξησης των επικίνδυνων, παραποιημένων ή άλλως μη συμμορφούμενων εμπορευμάτων τα οποία πωλούνται στο διαδίκτυο και εισάγονται στην ΕΕ. Γι' αυτό απαιτείται η πλήρης αξιοποίηση του φιλόδοξου κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ και η ύπαρξη καλού συντονισμού μεταξύ των τελωνειακών αρχών, των αρχών εποπτείας της αγοράς και άλλων αρμόδιων εθνικών αρχών. Η Επιτροπή προτείνει **συγκεκριμένα μέτρα για τη διασφάλιση αποτελεσματικής συνεργασίας και στοχευμένων δράσεων**. **(Ενότητα 2.2)**

Επιπλέον, η Ευρώπη διαθέτει το ισχυρότερο κανονιστικό πλαίσιο παγκοσμίως όσον αφορά τον **τρόπο που παρουσιάζονται τα προϊόντα στους καταναλωτές στο διαδίκτυο, καθώς και για τον καθορισμό σαφών ευθυνών για τις διαδικτυακές αγορές**. Όπως τονίζεται στις πολιτικές κατευθύνσεις της προέδρου¹⁹, η ταχύτητα, η συνοχή και η απλούστευση έχουν καίρια σημασία, μεταξύ άλλων για τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τις μικρότερες εταιρείες και τη διατήρηση της αναλογικότητας του κανονιστικού φόρτου. **Η Επιτροπή θα εστιάσει στην αυστηρή επιβολή και τη συμπληρωματικότητα των ψηφιακών κανόνων**, με την υποστήριξη καλά συντονισμένων δράσεων μεταξύ όλων των αρμόδιων αρχών. **(Ενότητα 2.3)**

Επιπροσθέτως, τα ψηφιακά εργαλεία μπορούν να αποτελέσουν βασικούς παράγοντες **διευκόλυνσης** για την επίτευξη των στόχων της παρούσας ανακοίνωσης. Η Επιτροπή ανακοινώνει μέτρα για τη στήριξη μιας σύγχρονης και ανθεκτικής εποπτικής εργαλειοθήκης,

¹⁹ https://commission.europa.eu/about/commission-2024-2029_el

ιδίως μέσω της χρήσης του ψηφιακού διαβατηρίου προϊόντος, των εργαλείων ΤΝ για τον εντοπισμό παράνομων εμπορευμάτων και των κοινών βάσεων δεδομένων. (Ενότητα 2.4)

Επιπλέον, η ευαισθητοποίηση και οι προσπάθειες εκπαίδευσης είναι ουσιαστικής σημασίας για την ενδυνάμωση και την προστασία των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων, και βοηθούν τις νόμιμες επιχειρήσεις να προσφέρουν συμμορφούμενα προϊόντα στην ΕΕ. (Ενότητα 2.5)

Τέλος, τα μέτρα αυτά πρέπει να συνοδεύονται από διάλογο με διεθνείς εταίρους και τρίτες χώρες από τις οποίες προέρχονται τα εισαγόμενα εμπορεύματα. Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις εμπορικές πρακτικές τρίτων χωρών και θα βρίσκεται σε εγρήγορση για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. (Ενότητα 2.6)

2.1. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για να περιοριστούν οι εισαγωγές των μη συμμορφούμενων προϊόντων και για την προστασία του περιβάλλοντος

2.1.1. Η δέσμη μέτρων για την τελωνειακή μεταρρύθμιση

Η ραγδαία αύξηση των εισαγωγών ηλεκτρονικού εμπορίου που αποστέλλονται απευθείας στους καταναλωτές στην ΕΕ, οι οποίοι καθίστανται εισαγωγείς για τελωνειακούς σκοπούς, δεν συνοδεύτηκε από αυξημένη ικανότητα διεκπεραίωσης στα σύνορα. Το 2024, μόλις σε έξι κράτη μέλη²⁰ οι αρχές ήταν υπεύθυνες για την εποπτεία του 89 % των απευθείας εισαγόμενων προϊόντων που πωλούνταν στο διαδίκτυο. Μολονότι οι τελωνειακές αρχές αποτελούν την πρώτη γραμμή άμυνας στα σύνορα κατά της εισαγωγής μη συμμορφούμενων και δυνητικά επικίνδυνων προϊόντων, συναντούν δυσκολίες με την τεράστια ποσότητα των εισαγωγών ηλεκτρονικού εμπορίου, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ήδη πάνω από το 97 % του συνόλου των τελωνειακών διασαφήσεων εισαγωγής²¹. Καθίσταται σαφές ότι οι τρέχουσες τελωνειακές διαδικασίες και εργαλεία δεν είναι πλέον κατάλληλα για τον επιδιωκόμενο σκοπό και ότι οι διαθέσιμοι πόροι δεν επαρκούν για την αποτελεσματική διαχείριση του τεράστιου όγκου δεμάτων που διακινούνται στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Τον Μάιο του 2023, η Επιτροπή πρότεινε μια φιλόδοξη δέσμη μέτρων τελωνειακής μεταρρύθμισης²² η οποία περιλαμβάνει i) έναν νέο ενωσιακό τελωνειακό κώδικα (ETK), ii) μια πρόταση²³ για την κατάργηση της απαλλαγής των 150 EUR από τελωνειακούς δασμούς για τις εισαγωγές και τη θέσπιση απλουστευμένης δασμολογικής μεταχείρισης για τις αποστολές χαμηλής αξίας, και iii) μια πρόταση για τον ΦΠΑ²⁴, με σκοπό την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της «μονοαπευθυντικής θυρίδας για τις εισαγωγές» (IOSS) ώστε να καλύπτει όλα τα εμπορεύματα ανεξάρτητα από την αξία τους.

Οι προτάσεις αποσκοπούν στη διαρθρωτική βελτίωση των ικανοτήτων των τελωνείων της ΕΕ να εποπτεύουν και να ελέγχουν τη ροή των εμπορευμάτων που εισέρχονται και εξέρχονται από την τελωνειακή ένωση, αρχής γενομένης από τα προϊόντα τα οποία πωλούνται διαδικτυακά και αποστέλλονται απευθείας στους καταναλωτές. Οι εθνικές

²⁰ Κάτω Χώρες, Βέλγιο, Γαλλία, Ουγγαρία, Ιταλία και Γερμανία. Πηγή: Δεδομένα επιτήρησης ΕΕ

²¹ Πηγή: Δεδομένα επιτήρησης ΕΕ

²² Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα και της Τελωνειακής Αρχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 [COM(2023) 258 final]

²³ Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 όσον αφορά τη θέσπιση απλουστευμένης δασμολογικής μεταχείρισης για τις εξ αποστάσεως πωλήσεις εμπορευμάτων και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 όσον αφορά την κατάργηση του ορίου απαλλαγής από τους δασμούς

²⁴ Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά τους κανόνες ΦΠΑ που αφορούν υποκείμενους στον φόρο οι οποίοι διευκολύνουν τις εξ αποστάσεως πωλήσεις εισαγόμενων αγαθών

τελωνειακές αρχές θα υποστηρίζονται από τη νέα **Τελωνειακή Αρχή της ΕΕ (στο εξής: EUCA)**, η οποία θα διαχειρίζεται τον **τελωνειακό κόμβο δεδομένων της ΕΕ**.

Ο τελωνειακός κόμβος δεδομένων της ΕΕ θα παρέχει ένα ενωσιακό ηλεκτρονικό περιβάλλον, στο οποίο οι οικονομικοί φορείς θα υποβάλλουν εκθέσεις στις τελωνειακές αρχές και στο οποίο θα ενσωματώνονται δεδομένα από άλλες αρχές. Ο κόμβος θα επιτρέψει την ικανότητα διαχείρισης κινδύνου σε επίπεδο ΕΕ. Με βάση τις πληροφορίες αυτές, η EUCA θα είναι σε θέση να ελέγχει τα εμπορεύματα, να εντοπίζει πιθανούς κινδύνους, ακόμη και πριν από τη φόρτωση των εμπορευμάτων για μεταφορά ή την φυσική άφιξή τους στην ΕΕ, και να διατυπώνει συστάσεις ελέγχου προς τα κράτη μέλη. Το γεγονός αυτό θα επιτρέψει στις τελωνειακές αρχές να έχουν πλήρη επισκόπηση των εφοδιαστικών αλυσίδων, προβλέποντας τους ελέγχους στις εισαγωγές και τις εξαγωγές. Επομένως, η επιβολή της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις για τα προϊόντα θα είναι πιο στοχευμένη και αποτελεσματική. Ο τελωνειακός κόμβος δεδομένων της ΕΕ θα επιτρέψει την ενισχυμένη συνεργασία με άλλες αρχές, μέσω της ανταλλαγής δεδομένων και, κατά συνέπεια, θα καταστήσει δυνατή τη διενέργεια συντονισμένων ελέγχων.

Οι προτάσεις ευθυγραμμίζουν τους κανόνες για τον ΦΠΑ και τους τελωνειακούς κανόνες και ορίζουν ότι οι διαδικτυακές αγορές και οι πωλητές που είναι εγγεγραμμένοι στην IOSS καθίστανται ο «θεωρούμενος εισαγωγέας» και εισπράττουν τον σχετικό δασμό και ΦΠΑ, διασφαλίζουν ότι τα εμπορεύματα που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος συμμορφώνονται με άλλες απαιτήσεις της ΕΕ και παρέχουν δεδομένα στις τελωνειακές αρχές τη στιγμή της πώλησης, πριν από την άφιξη των αγαθών στα σύνορα της ΕΕ. Το 2024, οι κάτοχοι IOSS αντιπροσώπευαν το 92 % των εισαγωγών εμπορευμάτων έως 150 EUR. Επιπλέον, οι κάτοχοι IOSS θα υποβάλλουν στοιχεία για όλες τις πωλήσεις τους στην ΕΕ στον τελωνειακό κόμβο δεδομένων της ΕΕ και θα εποπτεύονται από το κράτος μέλος καταχώρισής τους (σε αντίθεση με 27 δυνητικά κράτη μέλη προορισμού), τόσο για σκοπούς ΦΠΑ όσο και για τελωνειακούς σκοπούς.

Η Επιτροπή καλεί τον συννομοθέτη να επιδείξει ταχύτητα στην έγκριση της πρότασης για την τελωνειακή μεταρρύθμιση και είναι έτοιμη να συνεργαστεί με αυτόν για τη διερεύνηση περαιτέρω μέτρων με σκοπό την καλύτερη αντιμετώπιση του συντριπτικού όγκου των μικρών αποστολών και τη στήριξη των τελωνειακών αρχών.

Καταρχήν η Επιτροπή είναι πρόθυμη να εξετάσει μαζί με τους συννομοθέτες το ενδεχόμενο εισαγωγής ενός τέλους διεκπεραίωσης χωρίς διακρίσεις, για τα είδη ηλεκτρονικού εμπορίου που εισάγονται στην ΕΕ απευθείας από τους καταναλωτές, ώστε να αντιμετωπιστεί το κλιμακούμενο κόστος της εποπτείας της συμμόρφωσης των αποστολών αυτών με τους κανόνες της ΕΕ. Ένα τέτοιο τέλος διεκπεραίωσης θα πρέπει να διαθέτει το περιθώριο για σημαντικό εξωτερικό κόστος του εν λόγω νέου επιχειρηματικού μοντέλου, λ.χ. την ανάγκη για μια διαφορετική, ενισχυμένη προσέγγιση όσον αφορά τη διασφάλιση της συμμόρφωσης τεράστιων ποσοτήτων μεμονωμένων δεμάτων, το οποίο θα εσωφελεύεται από τους εμπόρους λιανικής πώλησης και τους ενδιαμέσους που επωφελούνται από αυτό. Κατά συνέπεια, το εν λόγω τέλος διεκπεραίωσης θα πρέπει να βαρύνει τον εισαγωγέα, δηλαδή τον διαδικτυακό έμπορο λιανικής πώλησης ή τον ενδιάμεσο, και όχι τους καταναλωτές, στο σημείο παράδοσης του εισαγόμενου δέματος.

Επιπλέον, **τα διδάγματα από τους κινδύνους** τα οποία έχουν εντοπιστεί στους τομείς ελέγχου προτεραιότητας²⁵ θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, καθώς και το κατά πόσον η EUCA θα μπορούσε να στηρίξει αποτελεσματικότερους τελωνειακούς ελέγχους, με βάση την αποστολή της, ως προς την επιχειρησιακή υποστήριξη στις τελωνειακές αρχές των κρατών

²⁵ Βλ. Ενότητα 2.2.1

μελών. Για τον σκοπό αυτό, η EUCA θα πρέπει να είναι επαρκώς εξοπλισμένη σε επίπεδο επιχειρησιακής ικανότητας για να αντιμετωπίσει τις ανάγκες του ηλεκτρονικού εμπορίου, προκειμένου να αυξηθεί η συμμόρφωση των εμπορευμάτων που εισάγονται μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Υπό το πρίσμα της τεράστιας αύξησης των όγκων σε σύντομο χρονικό διάστημα, η οποία συνεχίζεται χωρίς σημάδια μείωσης, η Επιτροπή είναι έτοιμη να συνεργαστεί με τους συννομοθέτες για την επίσπευση της τελωνειακής μεταρρύθμισης εντός του 2026, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας της σύστασης της EUCA και των προετοιμασιών για τον τελωνειακό κόμβο δεδομένων της ΕΕ, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των δημοσιονομικών περιορισμών του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

2.1.2. Σαφείς κανόνες και υπεύθυνες πρακτικές για την προστασία του περιβάλλοντος

Είναι επίσης αναγκαίο η ΕΕ να εντείνει τις προσπάθειές της για τη μείωση των κλιματικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων των εισαγωγών προϊόντων χαμηλής αξίας που αποστέλλονται απευθείας στους καταναλωτές.

Οι απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού και ενεργειακής επισήμανσης της ΕΕ ενθαρρύνουν τους κατασκευαστές να καινοτομούν και να παρέχουν αποδοτικότερα προϊόντα, να επιτρέπουν στους καταναλωτές να προβαίνουν σε τεκμηριωμένες επιλογές και να συμβάλλουν στη μείωση της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης και των εκπομπών. Εκτιμάται ότι, κάθε χρόνο, χάνονται περισσότερα από 10 δισ. EUR σε οφέλη λόγω της μη συμμόρφωσης²⁶.

Στο πλαίσιο του κανονισμού για τον οικολογικό σχεδιασμό όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα²⁷ (στο εξής: ESPR) πρόκειται να αναπτυχθούν περισσότερο φιλόδοξες απαιτήσεις βιωσιμότητας για τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ. Το πρώτο πρόγραμμα εργασίας του κανονισμού ESPR έχει προγραμματιστεί για τον Απρίλιο του 2025 και θα καθορίσει ομάδες προϊόντων προτεραιότητας για την έγκριση απαιτήσεων βιωσιμότητας, συμπεριλαμβανομένων πτυχών που σχετίζονται με τις επιλογές βιώσιμης παράδοσης και μεταφοράς λόγω επιστροφής. Τον Ιούλιο του 2025 θα ακολουθήσουν κανόνες για την καταστροφή μη πωληθέντων καταναλωτικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης της καταστροφής μη πωληθέντων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων. Τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα θα είναι η πρώτη ομάδα προϊόντων η οποία θα αποτελέσει αντικείμενο κατ' εξουσιοδότηση πράξης.

Οι απαιτήσεις σχετικά με τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού (στο εξής: ΔΕΠ) περιλαμβάνονται στον κανονισμό για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας²⁸, στον κανονισμό σχετικά με τις μπαταρίες και τα απόβλητα μπαταριών²⁹ και στην οδηγία για τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού³⁰, καθώς και στον κανονισμό

²⁶ Βλ., π.χ. Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο 2020/1, Ειδική έκθεση [Η δράση της ΕΕ στον τομέα του οικολογικού σχεδιασμού και της ενεργειακής επισήμανσης: Η σημαντική συμβολή της στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης περιορίζεται λόγω μεγάλων καθυστερήσεων και προβλημάτων μη συμμόρφωσης](#)

²⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542 και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/125/ΕΚ

²⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2025/40 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2024 για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας

²⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1542 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2023, σχετικά με τις μπαταρίες και τα απόβλητα μπαταριών

³⁰ Οδηγία 2012/19/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) (επαναδιατύπωση)

για τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου³¹. **Η Επιτροπή καλεί τον συννομοθέτη να επιδείξει ταχύτητα στην έγκριση της στοχευμένης αναθεώρησης της οδηγίας-πλαισίου για τα απόβλητα**, η οποία θεσπίζει, ιδίως, απαιτήσεις ΔΕΠ για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα υποδήματα.

Η στοχευμένη αναθεώρηση της οδηγίας-πλαισίου για τα απόβλητα, σε συνδυασμό με την επικείμενη κατ' εξουσιοδότηση πράξη στο πλαίσιο του κανονισμού ESPR σχετικά με τα κριτήρια βιωσιμότητας για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, θα καθορίσουν τα αναγκαία στοιχεία για την οικολογική διαφοροποίηση των χρηματικών συνεισφορών για αυτούς που διαθέτουν κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα στην αγορά σε συστήματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού: όσο μεγαλύτερη είναι η βιωσιμότητα, τόσο χαμηλότερα θα είναι τα τέλη. Οι παράγοντες του ηλεκτρονικού εμπορίου από χώρες εκτός και εντός της ΕΕ θα υπόκεινται στους ίδιους κανόνες, με ισότιμους όρους ανταγωνισμού και τα ίδια κίνητρα για τη διάθεση στην αγορά της ΕΕ περισσότερο βιώσιμων προϊόντων.

Είναι στα σχέδια της Επιτροπής να προτείνει μια πράξη για την κυκλική οικονομία και, σε αυτό το πλαίσιο, θα διερευνήσει τις επιλογές για την περαιτέρω ανάπτυξη λύσεων ΔΕΠ, συμπεριλαμβανομένης μιας μονοαπευθυντικής θυρίδας για την καταχώριση των παραγωγών, την βαθύτερη εναρμόνιση των κανόνων της ΕΕ και την επέκταση των συστημάτων ΔΕΠ σε άλλες κατηγορίες προϊόντων. Κατά την επεξεργασία της πρότασης πράξης για την κυκλική οικονομία, η Επιτροπή θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στα μέτρα για την αποτελεσματική επιβολή της νομοθεσίας επί του πεδίου.

Η εφαρμογή των απαιτήσεων που ισχύουν για τα προϊόντα, τις συσκευασίες και τη διαχείριση των αποβλήτων θα πρέπει να επιβάλλονται αποτελεσματικά ακόμη και όταν τα εμπορεύματα διατίθενται στην αγορά μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται ένα **ισχυρό δίκτυο φορέων για την επιβολή του δικαίου του περιβάλλοντος** σε ολόκληρη την ΕΕ, το οποίο θα περιλαμβάνει επιθεωρητές και την αστυνομία. Θα πρέπει να ενταθούν τόσο οι προσπάθειες όσο και η συνεργασία μεταξύ των ευρωπαϊκών φορέων επιβολής της νομοθεσίας.

Η Επιτροπή θα διερευνήσει τρόπους με τους οποίους θα διασφαλίζεται ότι η απαγόρευση της καταστροφής ορισμένων καταναλωτικών προϊόντων και οι σχετικές υποχρεώσεις ως προς τη διαφάνεια στο ηλεκτρονικό εμπόριο εφαρμόζονται αποτελεσματικά, μεταξύ άλλων από πλατφόρμες τρίτων χωρών. Πρόκειται να στηρίξει, επίσης, τα κράτη μέλη και τους οικονομικούς φορείς ώστε να διασφαλίζουν ότι τα προϊόντα παραποίησης/απομίμησης απορρίπτονται μόνο ως έσχατη λύση, και αντ' αυτού να εστιάζουν στην προετοιμασία τους για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση³².

Η Επιτροπή:

- Καλεί τον συννομοθέτη να επιδείξει ταχύτητα στην έγκριση της πρότασης για την τελωνειακή μεταρρύθμιση και είναι έτοιμη να συνεργαστεί με τον συννομοθέτη για τη διερεύνηση περαιτέρω μέτρων τα οποία θα συμβάλουν στην αντιμετώπιση του κόστους εποπτείας του συντριπτικού όγκου μικρών αποστολών, ιδίως μέσω ενός νέου τέλους διεκπεραίωσης χωρίς διακρίσεις για τα είδη ηλεκτρονικού εμπορίου.
- Σχεδιάζει την έγκριση του πρώτου σχεδίου δράσης, στο πλαίσιο του κανονισμού για τον

³¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/573 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Φεβρουαρίου 2024, για τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου, την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 517/2014

³² Σύσταση (ΕΕ) 2024/915 της Επιτροπής, της 19ης Μαρτίου 2024, σχετικά με μέτρα για την καταπολέμηση της παραποίησης/απομίμησης και την ενίσχυση της επιβολής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας

οικολογικό σχεδιασμό όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα, έως τον Απρίλιο του 2025.

- Καλεί τον συννομοθέτη να επιδείξει ταχύτητα στην έγκριση της στοχευμένης τροποποίησης της οδηγίας-πλαίσιου για τα απόβλητα. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με τα κράτη μέλη για την αποτελεσματικότερη επιβολή της παρούσας οδηγίας, της οδηγίας για τα πλαστικά προϊόντα μιας χρήσης, της οδηγίας για τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και των κανονισμών για τον οικολογικό σχεδιασμό όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα, για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας και σχετικά με τις μπαταρίες έναντι των εμπορών λιανικής πώλησης ηλεκτρονικού εμπορίου τρίτων χωρών.
- Σχεδιάζει να προτείνει μια πράξη για την κυκλική οικονομία, στο πλαίσιο της οποίας θα εξετάσει την περαιτέρω ανάπτυξη της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού και τρόπους για την ενίσχυση της επιβολής της νομοθεσίας.

2.2. Στοχευμένα μέτρα: αυξημένοι συντονισμένοι έλεγχοι για τα εισαγόμενα εμπορεύματα

Ως επείγουσα προτεραιότητα, η Επιτροπή θα στηρίζει μια σειρά στοχευμένων δράσεων που αξιοποιούν τις ικανότητες πολλών διαφορετικών αρχών για τη συντονισμένη επιβολή όλων των σχετικών κανόνων της ΕΕ, οδηγώντας σε άμεσα αποτελέσματα, καθώς και σε περαιτέρω συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων και τη συνέχιση των προσπαθειών για τη διασφάλιση μακροπρόθεσμης συμμόρφωσης.

2.2.1. Τομέας ελέγχου προτεραιότητας (PCA) για τα τελωνεία για βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα και συντονισμένες δράσεις επιβολής της νομοθεσίας

Η Επιτροπή θα συντονίζει τους τελωνειακούς ελέγχους στο πλαίσιο ενός τομέα ελέγχου προτεραιότητας (PCA)³³ και θα εστιάζει στα προϊόντα τρίτων χωρών με σημαντικούς κινδύνους για την ασφάλεια και κίνδυνο μη συμμόρφωσης, τα οποία αγοράζονται μέσω διαδικτυακών αγορών και αποστέλλονται απευθείας στους καταναλωτές στην ΕΕ³⁴.

Στο πλαίσιο αυτής της χρονικά περιορισμένης δράσης, οι τελωνειακές αρχές, σε συνεργασία με την αρχή εποπτείας της αγοράς και άλλες αρμόδιες αρχές, θα εντείνουν τους ελέγχους στις εισαγωγές των εν λόγω εμπορευμάτων για να αξιολογήσουν την ασφάλεια και τη συμμόρφωσή τους με τη νομοθεσία για την εσωτερική αγορά, να εντοπίσουν πιθανή διακίνηση παράνομων και επικίνδυνων εμπορευμάτων και να ανταλλάξουν πληροφορίες σχετικά με τη μη συμμόρφωση.

Ο άμεσος σκοπός είναι να αντιμετωπιστεί η έλλειψη συμμόρφωσης και να διασφαλιστεί ότι τα εν λόγω επικίνδυνα και μη συμμορφούμενα προϊόντα δεν διατίθενται στην αγορά, καθώς και να αποθαρρυνθούν οι εγκληματικές οργανώσεις από τη χρήση του ηλεκτρονικού εμπορίου ως μέσου διακίνησης. Στο πλαίσιο της δράσης, θα πρέπει να συγκεντρώνονται περαιτέρω στοιχεία σχετικά με τα μη συμμορφούμενα προϊόντα και τους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς. Η δράση θα πρέπει να έχει αποτελέσματα αποτελέσματα όσον αφορά την αντιμετώπιση της έλλειψης συμμόρφωσης και τη διασφάλιση ότι τα εν λόγω επικίνδυνα και μη συμμορφούμενα προϊόντα δεν διατίθενται στην αγορά.

Η δέσμευση και ο συντονισμός μεταξύ των αρχών θα αποτελέσουν βασικούς παράγοντες για την επιτυχία του τομέα ελέγχου προτεραιότητας. Οι τελωνειακές αρχές θα στοχεύουν και θα αναστέλλουν την παράδοση των σχετικών αποστολών. Οι αρχές εποπτείας της αγοράς, ως εμπειρογνώμονες στους αντίστοιχους τομείς προϊόντων και, κατά περίπτωση, από κοινού με

³³ Δυνάμει του άρθρου 46 παράγραφος 3 του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα

³⁴ Ο ακριβής κατάλογος των προϊόντων θα καθορίζεται σε συμφωνία με τα κράτη μέλη.

άλλες εξειδικευμένες αρχές, θα καθορίζουν κατά πόσον τα ελεγχόμενα προϊόντα συμμορφώνονται με το σύνολο της σχετικής νομοθεσίας. Όλα τα υφιστάμενα εργαλεία και συστήματα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται με συντονισμένο τρόπο για την επιλογή φορτίων, την διεκπεραίωση υποθέσεων, τον προσδιορισμό περιπτώσεων μη συμμόρφωσης και τη διενέργεια επακόλουθων αξιολογήσεων³⁵. Με βάση την ανάλυση κινδύνου από τα εν λόγω πορίσματα, οι μελλοντικοί έλεγχοι θα εντατικοποιούνται **για ορισμένους οικονομικούς φορείς, εμπορεύματα ή εμπορικές ροές**, κατά περίπτωση, σε κυλιόμενη βάση. Όσο υψηλότερο είναι το ποσοστό μη συμμόρφωσης, τόσο μεγαλύτερο θα πρέπει να είναι το επίπεδο εγρήγορσης στα επόμενα στάδια, προκειμένου να ενισχυθεί η επιβολή και η αποτροπή, συμβάλλοντας έτσι σε ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις που επωμίζονται το κόστος της συμμόρφωσης.

Όταν ο οικονομικός φορέας δεν έχει λάβει κατάλληλα και αναλογικά διορθωτικά μέτρα για να θέσει τέλος στη μη συμμόρφωση και η μη συμμόρφωση φαίνεται να είναι συστηματική, οι αρχές εποπτείας της αγοράς καλούνται να προσφύγουν στα διαθέσιμα διορθωτικά μέτρα βάσει του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της απόσυρσης και της ανάκλησης προϊόντων, της απαγόρευσης στη θέση τους σε κυκλοφορία στην αγορά, καθώς και της επιβολής κυρώσεων που αντικατοπτρίζουν επίσης τον συστηματικό χαρακτήρα της μη συμμόρφωσης³⁶.

Η εν λόγω δράση τομέα ελέγχου προτεραιότητας (PCA) θα υποστηριχθεί από την ομάδα τελωνειακών εμπειρογνομόνων³⁷, σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς και τη νέα ομάδα εμπειρογνομόνων της τελωνειακής συμμαχίας της ΕΕ για τα σύνορα (EUCABET).

Παράλληλα, θα συνεχιστούν δράσεις όπως αυτές της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης για την καταπολέμηση των μοτίβων απάτης στο ηλεκτρονικό εμπόριο, όπως είναι η κατάχρηση των κανόνων που σχετίζονται με την IOSS.

Στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά στοιχεία που συλλέγονται στο πλαίσιο του τομέα ελέγχου προτεραιότητας (PCA) θα πρέπει να κοινοποιούνται σε ένα ευρύτερο σύνολο αρχών και να στηρίζουν συντονισμένες δράσεις επιβολής μεταξύ των τελωνειακών αρχών, των αρχών εποπτείας της αγοράς, των περιβαλλοντικών αρχών, των αρχών για την προστασία των καταναλωτών και των αρχών για τις ψηφιακές υπηρεσίες. Ειδικότερα, ο τομέας ελέγχου προτεραιότητας (PCA) θα μπορούσε να στηρίξει την επιβολή της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες και τις δράσεις του δικτύου για την ασφάλεια των καταναλωτών (CSN).

Τα πορίσματα από τον τομέα ελέγχου προτεραιότητας (PCA) θα πρέπει επίσης να τροφοδοτήσουν το τρίτο πολυετές πρόγραμμα εργασίας του μέσου για τον εξοπλισμό τελωνειακών ελέγχων³⁸, το οποίο προβλέπεται να εγκριθεί το 2025, που θα περιλαμβάνει

³⁵ Π.χ. το σύστημα διαχείρισης τελωνειακών κινδύνων (CRMS2), το σύστημα ελέγχου εισαγωγών (ICS2), η Safety Gate της ΕΕ, το σύστημα πληροφοριών και επικοινωνίας για την εποπτεία της αγοράς (ICSMS), το μηχανογραφικό σύστημα που αναφέρεται στο άρθρο 133 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 (TRACES) και το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές (RASFF).

³⁶ Βλ. άρθρα 16, 19 και 41 του κανονισμού 2019/2020 για την εποπτεία της αγοράς.

³⁷ Η ομάδα τελωνειακών εμπειρογνομόνων — τμήμα «Έλεγχοι και διαχείριση κινδύνων», η οποία απαρτίζεται από εμπειρογνώμονες των κρατών μελών σε θέματα διαχείρισης κινδύνων, συνέρχεται με τη συμμετοχή των αρχών εποπτείας της αγοράς.

³⁸ Η Επιτροπή έχει ήδη διαθέσει πάνω από 550 εκατ. EUR στο πλαίσιο των δύο πρώτων πολυετών προγραμμάτων εργασίας (2021-2022 και 2023-2024 αντίστοιχα) στα συνοριακά σημεία διέλευσης και στα τελωνειακά εργαστήρια. Δεδομένου ότι υπό το τρέχον ΠΔΠ εξακολουθούν να διατίθενται περισσότερα από 440 εκατ. EUR, το πρόγραμμα θα συνεχίσει να στηρίζει και να δίνει προτεραιότητα στο ηλεκτρονικό εμπόριο. Προκειμένου να ενισχυθούν περαιτέρω οι εν λόγω έλεγχοι, θα δοθεί επίσης έμφαση στη

ειδική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το ηλεκτρονικό εμπόριο με προϋπολογισμό 100 εκατ. EUR³⁹.

Η Επιτροπή καλεί όλα τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν στον τομέα ελέγχου προτεραιότητας (PCA) και θα δημοσιεύσει δημόσια έκθεση για τα σχετικά διδάγματα και πορίσματα.

2.2.2. Κοινές δράσεις επιβολής για την ασφάλεια των προϊόντων, την καταπολέμηση της παραποίησης/απομίμησης και την ενίσχυση της ασφάλειας

Ο κανονισμός για την εποπτεία της αγοράς και ο κανονισμός για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων παρέχουν στις αρχές εποπτείας της αγοράς των κρατών μελών τις αναγκαίες εξουσίες επιβολής της νομοθεσίας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα προϊόντα που πωλούνται μέσω διαδικτύου. Μπορούν, για παράδειγμα, να εκδίδουν εντολές απόσυρσης για την αφαίρεση επικίνδυνων ή μη συμμορφούμενων προϊόντων από διαδικτυακά καταστήματα και διαδικτυακές αγορές. Τα προϊόντα που ερευνώνται και τα σχετικά μέτρα πρέπει να κοινοποιούνται στο σύστημα πληροφοριών και επικοινωνίας για την εποπτεία της αγοράς (ICSMS) και τα μέτρα που λαμβάνονται σχετικά με τα μη ασφαλή προϊόντα πρέπει να κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη στο Safety Gate⁴⁰ της ΕΕ, το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για επικίνδυνα μη εδωδιμα προϊόντα το οποίο διαχειρίζεται η Επιτροπή.

Αξιοποιώντας τις πρώτες εμπειρίες από τον τομέα ελέγχου προτεραιότητας (PCA), η Επιτροπή θα δρομολογήσει ειδική **συντονισμένη δραστηριότητα για την ασφάλεια των προϊόντων (CASP)**, ανοικτή σε όλα τα κράτη μέλη, για τη βελτίωση της **διαρθρωτικής συνεργασίας μεταξύ των τελωνειακών αρχών και των αρχών εποπτείας της αγοράς** όσον αφορά τα προϊόντα ή τις κατηγορίες προϊόντων που πωλούνται στο διαδίκτυο, για την από κοινού αξιολόγηση των κινδύνων και τον προσδιορισμό των κατάλληλων διορθωτικών μέτρων. Επιπλέον, το 2025 η Επιτροπή θα προτείνει, στο πλαίσιο του δικτύου για την ασφάλεια των καταναλωτών, τη διεξαγωγή **κοινών δραστηριοτήτων δοκιμής προϊόντων** του δικτύου για την ασφάλεια των καταναλωτών, οι οποίες θα επιτρέπουν επίσης στις αρχές εποπτείας της αγοράς να προβαίνουν σε δειγματοληψία προϊόντων μέσω διαδικτύου, με καλυμμένη ταυτότητα. **Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την ενεργό συμμετοχή τους στις δραστηριότητες αυτές.**

Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025, το **δίκτυο για την ασφάλεια των καταναλωτών** θα διενεργήσει την πρώτη σάρωση για την ασφάλεια των προϊόντων⁴¹, με σκοπό τον έλεγχο και την επιβολή της συμμόρφωσης των καταχωρισμένων προϊόντων στις κατηγορίες προϊόντων που παραγγέλλονται συχνότερα μέσω διαδικτύου. Χρησιμοποιώντας το εργαλείο ηλεκτρονικής επιτήρησης της ΕΕ που παρέχει η Επιτροπή, οι αρχές θα εστιάσουν στην πληρότητα των πληροφοριών ασφάλειας των καταχωρισμένων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων του υπεύθυνου προσώπου στην ΕΕ, και στον εντοπισμό των προϊόντων τα οποία έχουν ήδη κοινοποιηθεί στο Safety Gate της ΕΕ.

Η Επιτροπή εργάζεται επίσης για την ενίσχυση του **ευρωπαϊκού δικτύου τελωνειακών εργαστηρίων (CLEN)**⁴², το οποίο είναι απαραίτητο για τη στήριξη του έργου των αρχών

διαλειτουργικότητα (ανταλλαγή πληροφοριών) και στην από κοινού χρήση εξοπλισμού με άλλες αρχές (ιδίως με τις αρχές εποπτείας της αγοράς).

³⁹ Το κονδύλιο προορίζεται για τη χρηματοδότηση του ελέγχου του ηλεκτρονικού εμπορίου από τις τελωνειακές αρχές της ΕΕ, αλλά ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται από κοινού από τις τελωνειακές αρχές και τις αρχές εποπτείας της αγοράς ή τις υγειονομικές αρχές είναι επίσης επιλέξιμος.

⁴⁰ <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/home>

⁴¹ Ταυτόχρονες συντονισμένες δράσεις ελέγχου

⁴² Εξορθολογισμός, συντονισμός και βελτιστοποίηση της χρήσης ανθρώπινων και τεχνικών πόρων μεταξύ των τελωνειακών εργαστηρίων της ΕΕ, τα οποία ασχολούνται κυρίως με παράνομα ναρκωτικά και ναρκωτικές

εποπτείας της αγοράς, των υγειονομικών και των τελωνειακών αρχών. Δημιουργεί επίσης **ενωσιακές εγκαταστάσεις δοκιμών** στο πλαίσιο του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς, με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητας δοκιμών προϊόντων για τις αρχές εποπτείας της αγοράς στα κράτη μέλη⁴³.

Μεταξύ των νέων δράσεων κατά των προϊόντων παραποίησης/απομίμησης και άλλων παράνομων προϊόντων, η Επιτροπή στηρίζει τις προετοιμασίες για τη νέα Ευρωπαϊκή Πολυκλαδική Πλατφόρμα κατά των Εγκληματικών Απειλών (EMPACT) για την περίοδο 2026-2029. Αναμένεται να αξιοποιήσει τον συντονισμό μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου, οι οποίες περιλαμβάνουν την αστυνομία, τα τελωνεία και τις εισαγγελίες, για την αντιμετώπιση επιβλαβών, μη συμμορφούμενων και παράνομων προϊόντων τα οποία συνδέονται με εγκληματικές δραστηριότητες. Επιπλέον, η **Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)** εξακολουθεί να διερευνά τις δόλιες εισαγωγές μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου προϊόντων παραποίησης/απομίμησης που είναι επιβλαβείς για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών.

Η Επιτροπή στηρίζει επίσης την ευρωπαϊκή καινοτομία (κοινοπραξίες ευρωπαϊκών φορέων καινοτομίας, βιομηχανιών και αρχών) με σκοπό την ανάπτυξη καινοτόμων ευρωπαϊκών τεχνολογιών για την ασφάλεια του ηλεκτρονικού εμπορίου⁴⁴.

Η Επιτροπή:

- προτείνει έναν τομέα ελέγχου προτεραιότητας (PCA) στις εισαγωγές ηλεκτρονικού εμπορίου που αποστέλλονται απευθείας στους καταναλωτές, με τη συνεργασία των αρχών εποπτείας της αγοράς και έναν μεσοπρόθεσμο στόχο για την τροφοδότηση της συντονισμένης εφαρμογής ενός ευρύτερου συνόλου κανόνων, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής ρύθμισης. Η Επιτροπή ζητεί τη συμμετοχή των κρατών μελών και θα δημοσιεύσει δημόσια έκθεση για τα σχετικά διδάγματα και πορίσματα.
- Υποστηρίζει μια νέα συντονισμένη δραστηριότητα για την ασφάλεια των προϊόντων και άλλες κοινές δράσεις εποπτείας της αγοράς οι οποίες εστιάζουν στην ασφάλεια των προϊόντων στο ηλεκτρονικό εμπόριο και καλεί τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν ενεργά.
- Αντιμετωπίζει τη διακίνηση παράνομων εμπορευμάτων, καθώς και εμπορευμάτων που παραβιάζουν το δίκαιο που συνδέεται με την κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού εμπορίου, σύμφωνα με τις προτεραιότητες του επόμενου κύκλου EMPACT.

2.3. Αυστηρή επιβολή της νομοθεσίας της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών στο διαδίκτυο

Η ΕΕ διαθέτει ένα ολοκληρωμένο σύνολο κανόνων, μοναδικών στον κόσμο, για την προστασία των καταναλωτών στο διαδίκτυο και για τον καθορισμό σαφών ευθυνών για τις διαδικτυακές αγορές. Η επιβολή του κεκτημένου για την προστασία των καταναλωτών, καθώς και η νέα πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και η πράξη για τις ψηφιακές αγορές, αποτελούν υψηλή προτεραιότητα για την Επιτροπή. Οι συντονισμένες δράσεις και η στενή

ουσίες, αλλά και με τρόφιμα και ποτά, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα ή άλλα τεχνουργήματα, πλαστικά και άλλες χημικές ουσίες.

⁴³ Σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020, έχουν οριστεί ενωσιακές εγκαταστάσεις δοκιμών σε διάφορους τομείς προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των παιχνιδιών, του ραδιοεξοπλισμού και του οικολογικού σχεδιασμού/της ενεργειακής σήμανσης.

⁴⁴ Σε αυτά περιλαμβάνονται τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ ερευνητικά έργα PARSEC (Ασφάλεια των δεμάτων και των επιστολών για τις ροές ταχυδρομείου και ταχυμεταφορών κατεπείγουσας παράδοσης), iFLOWS (Προηγμένες τεχνολογίες για τη σάρωση και τον εντοπισμό παράνομου υλικού για ταχυδρομικές υπηρεσίες και ροές ταχυμεταφορών κατεπείγουσας παράδοσης) και ODYSSEUS.

συνεργασία είναι καίριας σημασίας — για το σύνολο των αρχών, αλλά και μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, όπως καταδεικνύεται από πρόσφατες έρευνες⁴⁵, καθώς και πλαίσια όπως είναι η εργαλειοθήκη της ΕΕ κατά της παραποίησης/απομίμησης⁴⁶.

2.3.1. Οι ευθύνες των διαδικτυακών αγορών: η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες

Η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες (DSA) θεσπίζει κανόνες σε επίπεδο ΕΕ για τους διαδικτυακούς ενδιάμεσους, συμπεριλαμβανομένων των διαδικτυακών αγορών που συνδέουν εμπόρους με καταναλωτές. Με τους κανόνες επιδιώκεται να διασφαλιστεί ότι οι έμποροι μπορούν να πωλούν προϊόντα μόνο σε διαδικτυακές αγορές οι οποίες συμμορφώνονται με τις σχετικές απαιτήσεις ασφάλειας των προϊόντων και άλλες απαιτήσεις.

Οι διαδικτυακές αγορές έχουν την υποχρέωση να καταπολεμούν τη διάθεση παράνομων προϊόντων μέσω των υπηρεσιών τους. Αυτό περιλαμβάνει, για παράδειγμα, την υποχρέωση θέσπισης φιλικών προς τον χρήστη μηχανισμών ειδοποίησης και δράσης και υποβολής καταγγελιών, το καθήκον συνεργασίας με αξιόπιστες πηγές επισήμανσης παράνομου περιεχομένου, την απαγόρευση του παραπλανητικού σχεδιασμού, κανόνες για τη διαφήμιση και λεπτομερείς υποχρεώσεις διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο συνιστώνται τα προϊόντα στους καταναλωτές.

Έχουν επίσης υποχρέωση **διασφάλισης πληροφοριών σχετικά με τον επιχειρηματικό πελάτη τους**, η οποία θα πρέπει να αποτρέπει τους μη συμμορφούμενους πωλητές από το να προσφέρουν τα προϊόντα τους στην ΕΕ μέσω διαδικτυακών αγορών, και παροχής πρακτικής υποστήριξης για την ιχνηλάτιση των εμπορών οι οποίοι δεν εφαρμόζουν τους κανόνες της ΕΕ. Στην πράξη, οι αγορές οφείλουν να συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με τους εμπόρους προτού προσφέρουν τα προϊόντα τους στην πλατφόρμα. Αυτό περιλαμβάνει, για παράδειγμα, την ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του εμπορεύ, στοιχεία σχετικά με τον λογαριασμό πληρωμών του, τα στοιχεία καταχώρισής του, καθώς και μια αυτοπιστοποίηση που δεσμεύει τον έμπορο να προσφέρει μόνο προϊόντα που συμμορφώνονται με τους κανόνες της ΕΕ. Έως τις 17 Φεβρουαρίου 2025, οι αγορές θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει τις προσπάθειές τους για τη συλλογή και την αξιολόγηση των πληροφοριών από εμπόρους οι οποίοι είναι ήδη παρόντες στην πλατφόρμα τους ένα έτος νωρίτερα, δηλαδή στις 17 Φεβρουαρίου 2024. Πρέπει να ζητούν συνεχώς τις πληροφορίες και να διενεργούν παρόμοιους ελέγχους για κάθε έμπορο που προσχωρεί στην πλατφόρμα, πριν να είναι σε θέση να προσφέρει προϊόντα στην ΕΕ.

Στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου, η Επιτροπή δίνει ιδιαίτερη προσοχή στην εφαρμογή αυτής της υποχρέωσης, ως βασικού μέσου για την αποθάρρυνση των αδίστακτων πωλητών από το να απευθύνονται σε καταναλωτές στην ΕΕ. Οι πληροφορίες που συλλέγονται από τον έμπορο είναι απαραίτητες για τους καταναλωτές, αλλά και για τα διορθωτικά μέτρα της ίδιας της πλατφόρμας, για παράδειγμα όσον αφορά την αναστολή των δραστηριοτήτων των εμπορών οι οποίοι επανειλημμένα προσφέρουν παράνομα προϊόντα. Επιπρόσθετα, μπορούν επίσης να εξυπηρετήσουν τις αρμόδιες αρχές, για παράδειγμα, ως προς την εποπτεία των κανόνων για την ασφάλεια των προϊόντων. Η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες διευκολύνει την εκτελεστικότητα των εντολών που εκδίδονται από αρμόδιες δικαστικές ή διοικητικές αρχές για την απόσυρση παράνομου περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένων παράνομων προϊόντων τα οποία προσφέρονται από πωλητές.

⁴⁵ Βλ. τη συντονισμένη έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά της Temu, δυνάμει της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες, και του δικτύου συνεργασίας για την προστασία των καταναλωτών (ΣΠΚ), στο πλαίσιο των κανόνων για την προστασία των καταναλωτών, *κατωτέρω*, σ. 16

⁴⁶ Σύσταση (ΕΕ) 2024/915 της Επιτροπής, της 19ης Μαρτίου 2024, σχετικά με μέτρα για την καταπολέμηση της παραποίησης/απομίμησης και την ενίσχυση της επιβολής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας

Οι διαδικτυακές αγορές έχουν επίσης την υποχρέωση να διασφαλίζουν τη «συμμόρφωση εκ σχεδιασμού», δηλαδή η διεπαφή τους πρέπει να επιτρέπει στους εμπόρους να παρέχουν όλες τις πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης, καθώς και άλλες πληροφορίες σχετικά με τη συμμόρφωση και την ασφάλεια των προϊόντων σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο. Χρειάζεται, επίσης, να ενημερώνουν τους καταναλωτές σε περίπτωση που έχουν αγοράσει παράνομο προϊόν μέσω της υπηρεσίας τους.

Είκοσι πέντε διαδικτυακές πλατφόρμες, συμπεριλαμβανομένων αρκετών διαδικτυακών αγορών⁴⁷, χαρακτηρίστηκαν από την Επιτροπή ως πολύ μεγάλες διαδικτυακές πλατφόρμες και μηχανές αναζήτησης⁴⁸, αφού κατά μέσο όρο απευθύνονται σε περισσότερους από 45 εκατομμύρια αποδέκτες στην ΕΕ τον μήνα. Είναι απαραίτητο να θεσπίσουν αυστηρά μέτρα για την αξιολόγηση και τον μετριασμό των κινδύνων που ενέχει ο σχεδιασμός, η λειτουργία και η χρήση των υπηρεσιών τους. Τα παραπάνω περιλαμβάνουν την ανάγκη αξιολόγησης και μετριασμού των κινδύνων που σχετίζονται με τη διάδοση μη συμμορφούμενων προϊόντων, των κινδύνων για το υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών στην ΕΕ ή των κινδύνων που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία, τους ανήλικους, καθώς και τη σωματική ευεξία των ατόμων.

Η Επιτροπή θεωρεί υψηλής προτεραιότητας τις δράσεις επιβολής που σχετίζονται με τους εν λόγω κινδύνους σε καθορισμένες διαδικτυακές αγορές και ενισχύει τη συνεργασία και τον συντονισμό με τις εθνικές αρμόδιες αρχές.

Η Επιτροπή δρομολόγησε δράσεις έρευνας στο πλαίσιο της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες σε σχέση με την SHEIN⁴⁹ και την Amazon⁵⁰ και έχει επίσης κινήσει διαδικασίες κατά της AliExpress στις 14 Μαρτίου 2024⁵¹ και της Temu στις 31 Οκτωβρίου 2024⁵². Η εν λόγω έρευνα συμπληρώνεται από μια συντονισμένη δράση στο πλαίσιο του δικτύου συνεργασίας για την προστασία των καταναλωτών (ΣΠΚ)⁵³.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί τη συμμόρφωση και, όπου απαιτείται, να κινεί διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων θα μπορούσε να επικεντρωθεί στα πλέον αποτελεσματικά μέτρα, όπως η υποχρέωση για τη διασφάλιση πληροφοριών σχετικά με τον επιχειρηματικό πελάτη, η συστηματική συμμόρφωση των διαδικτυακών αγορών με εντολές απόσυρσης ή παροχής πληροφοριών, οι οποίες λαμβάνονται από τις αρμόδιες αρχές, ώστε να υποστηρίξει τις συντονισμένες δράσεις τους και την εφαρμογή της νομοθεσίας που επιβάλλουν. Η Επιτροπή δίνει ιδιαίτερη προσοχή στο υβριδικό επιχειρηματικό μοντέλο ορισμένων αγορών, δηλαδή σε περιπτώσεις στις οποίες ενεργούν ως ενδιάμεσοι, αλλά ταυτόχρονα είναι και άμεσοι πωλητές ή ασκούν έλεγχο στους πωλητές⁵⁴.

⁴⁷ Amazon, AliExpress, Apple AppStore, Booking, Google Shopping, Google Play, SHEIN, Temu και Zalando.

⁴⁸ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/list-designated-vlops-and-vloses>

⁴⁹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-requests-information-online-marketplaces-temu-and-shein-compliance-digital-services-act>

⁵⁰ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-sends-request-information-amazon-under-digital-services-act>
<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-requests-information-amazon-under-digital-services-act>

⁵¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-opens-formal-proceedings-against-aliexpress-under-digital-services-act>

⁵² <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-opens-formal-proceedings-against-temu-under-digital-services-act>

⁵³ Βλέπε πιο κάτω και https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_5707

⁵⁴ Για προϊόντα που πωλούνται απευθείας από την διαδικτυακή αγορά ή όταν η αγορά ασκεί έλεγχο στον πωλητή, ο πάροχος θα μπορούσε να θεωρηθεί υπεύθυνος για την πώληση παράνομων προϊόντων, σύμφωνα με το άρθρο 6 της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες.

Η Επιτροπή θα βασιστεί επίσης σε συντονισμένες δράσεις, όπως ο τομέας ελέγχου προτεραιότητας (PCA) και οι δράσεις που πραγματοποιήθηκαν μέσω του δικτύου συνεργασίας για την προστασία των καταναλωτών (ΣΠΚ) και θα λάβει υπό σημείωση τα συναφή πορίσματά τους στις έρευνές της στο πλαίσιο της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες.

Θα επιδιώξει επίσης να ενισχύσει την ικανότητά της μέσω **συμφωνιών με άλλα όργανα και οργανισμούς της Ένωσης με σχετική εμπειρογνώσια**, όπως μια συμφωνία συνεργασίας με το **Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της ΕΕ (EUIPO)** για τη στήριξη των δράσεων επιβολής για τις πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου που ενδέχεται να αντιπροσωπεύουν συστημικό κίνδυνο κατακλυσμού της Ένωσης με εμπορεύματα παραποίησης/απομίμησης.

Είναι σημαντικό να δημιουργηθεί ένα **ισχυρό δίκτυο φορέων επιβολής** της νομοθεσίας σε ολόκληρη την ΕΕ, για τη σύγκλιση των προσπαθειών, την ανταλλαγή των πληροφοριών, για τον εξορθολογισμό των δράσεων και την ενίσχυση του συνολικού αντίκτυπου των δράσεων επιβολής και ρυθμιστικής εποπτείας. Εντός των κρατών μελών, οι συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών είναι αρμόδιοι για την επιβολή της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες. **Θα πρέπει επίσης να συμμετέχουν αποτελεσματικά και άλλες αρμόδιες αρχές**, ιδίως, οι αρχές με εμπειρογνώσια και συναφείς ικανότητες στην ασφάλεια των προϊόντων, τη συμμόρφωση και την προστασία των καταναλωτών. Από τη στιγμή που ξεκίνησε τις εργασίες του τον Φεβρουάριο του 2024, **το ευρωπαϊκό συμβούλιο ψηφιακών υπηρεσιών** κατέστη το βασικό δίκτυο ρυθμιστικών αρχών που προωθεί τη συνεργασία και διαθέτει ειδική ομάδα εργασίας για την προστασία των καταναλωτών, ώστε να διασφαλίζει τη σύνδεση με το δίκτυο συνεργασίας για την προστασία των καταναλωτών (ΣΠΚ).

Προκειμένου η συλλογή των αποδεικτικών στοιχείων να γίνεται με πιο ουσιαστικό τρόπο, ορισμένα κράτη μέλη έχουν αναλάβει την πρωτοβουλία να καθιερώσουν διατομεακή συνεργασία μέσω **ειδικής ομάδας για το ηλεκτρονικό εμπόριο σε εθνικό επίπεδο**, η οποία θα αποτελείται από τους συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών, τις αρχές προστασίας των καταναλωτών, τις αρχές εποπτείας της αγοράς και τις τελωνειακές αρχές. Η Επιτροπή είναι έτοιμη να στηρίζει τη δημιουργία τέτοιων ειδικών ομάδων σε όλα τα κράτη μέλη το 2025, με τη βοήθεια των υπαλλήλων που είναι υπεύθυνοι για την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και οι οποίοι τοποθετούνται στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής, καθώς και να διασφαλίσει ότι οι εν λόγω ομάδες τροφοδοτούν το έργο του **ευρωπαϊκού συμβουλίου ψηφιακών υπηρεσιών** και τις δράσεις επιβολής σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο Επιτροπής, στο πλαίσιο της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες.

Παράλληλα με τις προσπάθειες αυτές, η Επιτροπή πρόκειται επίσης να αξιολογήσει, έως τον Νοέμβριο του 2025, τον **τρόπο με τον οποίο η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες αλληλεπιδρά με άλλες νομικές πράξεις**, όπως το **κεκτημένο για την προστασία των καταναλωτών** και οι **κανόνες για την ασφάλεια των προϊόντων**⁵⁵. Κατά περίπτωση, η έκθεση αυτή μπορεί να συνοδεύεται από πρόταση απλούστευσης των υφιστάμενων κανόνων.

2.3.2. Ευθύνες των εμπόρων και άλλων διαδικτυακών επιχειρήσεων: προώθηση και επιβολή των κανόνων προστασίας των καταναλωτών

Είτε πωλούν μέσω διαδικτυακών αγορών είτε όχι, οι έμποροι που προσφέρουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες, πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία της ΕΕ για την

⁵⁵ Όπως ορίζεται στο άρθρο 91 της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες.

προστασία των καταναλωτών⁵⁶. Οι κανόνες στο διαδίκτυο εφαρμόζονται όπως συμβαίνει εκτός διαδικτύου, και διασφαλίζουν το υψηλότερο επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, για παράδειγμα προστατεύοντας τους καταναλωτές στην ΕΕ από τεχνάσματα και απάτες, και επιτρέποντας στους καταναλωτές να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις και να αποφεύγουν κρυφά κόστη ή κινδύνους.

Επιπλέον, οι διαδικτυακές αγορές μπορούν να επηρεάσουν τις αποφάσεις των καταναλωτών μέσω των διεπαφών τους, μεταξύ άλλων καθορίζοντας την κατάταξη των αποτελεσμάτων αναζήτησης, παρέχοντας συστάσεις, αλλά και χρησιμοποιώντας παραπλανητικό σχεδιασμό, εθιστικό σχεδιασμό και επιθετική ή αυτόκλητη εξατομικευμένη διαφήμιση. Η **πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες** απαγορεύει τον παραπλανητικό σχεδιασμό στις διαδικτυακές αγορές και ρυθμίζει άλλες πρακτικές, επιβάλλοντας υποχρεώσεις, για παράδειγμα, όσον αφορά τον σχεδιασμό των διεπαφών τους και των συστημάτων συστάσεων τους, επιβάλλοντας γνωστοποιήσεις στους καταναλωτές και απαγορεύοντας την παρουσίαση ορισμένων τύπων εξατομικευμένων διαφημίσεων.

Οι διαδικτυακές αγορές υπόκεινται επίσης στις γενικές διατάξεις του ενωσιακού δικαίου για την προστασία των καταναλωτών, οι οποίες ισχύουν για όλους τους εμπόρους και απαγορεύουν τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που παρεμβαίνουν στις επιλογές των καταναλωτών. Ο έλεγχος καταλληλότητας της νομοθεσίας για την ψηφιακή δικαιοσύνη⁵⁷ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η προσέγγιση βάσει αρχών της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών δεν παρέχει επαρκή ασφάλεια δικαίου όσον αφορά την εφαρμογή τους στο ψηφιακό περιβάλλον, πέραν της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες. Η Επιτροπή σχεδιάζει να προτείνει τη **νομοθετική πράξη για την ψηφιακή δικαιοσύνη** με σκοπό την ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών με στοχευμένο τρόπο, καθιστώντας τις αρχές στους υφιστάμενους κανόνες για την προστασία των καταναλωτών πιο συγκεκριμένες και συμπληρώνοντας τα κενά τα οποία έχουν εντοπιστεί.

Οι εθνικές αρχές προστασίας των καταναλωτών ή τα εθνικά δικαστήρια είναι αρμόδια για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών. Μπορούν, για παράδειγμα, να διατάξουν σε δικτυακούς τόπους ή λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης οι οποίοι περιέχουν απάτες να τις διορθώσουν, να τις απενεργοποιήσουν ή να τις αποσύρουν, καθώς και να διατάξουν το κλείσιμο λογαριασμών των μη συνεργάσιμων εμπόρων.

Η Επιτροπή συνεργάζεται με το **δίκτυο συνεργασίας για την προστασία των καταναλωτών (ΣΠΚ)**, ένα δίκτυο των αρχών με αρμοδιότητα την επιβολή του ενωσιακού δικαίου για την προστασία των καταναλωτών. Η Επιτροπή μπορεί να προειδοποιήσει το εν λόγω δίκτυο ΣΠΚ στην περίπτωση που υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι έχει παραβιαστεί το δίκαιο της ΕΕ. Η Επιτροπή συντονίζει τις ενέργειες αυτές, όταν πλήττεται μεγάλο μέρος των καταναλωτών της

⁵⁶ Π.χ. οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά, οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές, οδηγία 98/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 1998, περί της προστασίας των καταναλωτών όσον αφορά την αναγραφή των τιμών των προϊόντων που προσφέρονται στους καταναλωτές, οδηγία (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ, και την κατάργηση της οδηγίας 1999/44/ΕΚ,

⁵⁷ [Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής Έλεγχος καταλληλότητας της νομοθεσίας της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών | Ευρωπαϊκή Επιτροπή.](#)

ΕΕ. Το δίκτυο ΣΠΚ έχει αναλάβει διάφορες δράσεις⁵⁸ και μπορεί να δρομολογήσει νέες δράσεις κατά των εμπόρων ηλεκτρονικού εμπορίου, δυνάμει του κανονισμού για τη συνεργασία όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών. Σε αυτό το πλαίσιο, βρίσκεται σε εξέλιξη συντονισμένη δράση κατά της Temu.

Στις 3 Φεβρουαρίου 2025, το δίκτυο ΣΠΚ και η Επιτροπή ενημέρωσαν επίσης τη SHEIN σχετικά με την έναρξη συντονισμένης δράσης με σκοπό τη διερεύνηση της συμμόρφωσης της διαδικτυακής αγοράς και του ηλεκτρονικού εμπόρου λιανικής με ορισμένες υποχρεώσεις που απορρέουν από τη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών⁵⁹. Η εν εξέλιξη κοινή έρευνα του δικτύου ΣΠΚ συντονίζεται από την Επιτροπή.

Συντονισμένες προσπάθειες: οι υποθέσεις δυνάμει DSA και ΣΠΚ κατά της Temu

Οι πρόσφατες έρευνες σχετικά με την Temu καταδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και το ΣΠΚ, σε συνδυασμό με τα κανονιστικά μέσα μπορούν να ενισχύουν τα μιν τα δε, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο οι αρχές μπορούν να αξιοποιήσουν τις εξουσίες τους για αποτελεσματικές δράσεις.

Στις 31 Οκτωβρίου 2024, η Επιτροπή κίνησε έρευνα για την Temu⁶⁰ όσον αφορά εικαζόμενες παραβιάσεις της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού των κινδύνων και της έλλειψης μέτρων μετριασμού για τον περιορισμό της επανεμφάνισης δόλιων εμπορών σε αναστολή ή της επανεμφάνισης μη συμμορφούμενων προϊόντων· όσον αφορά κινδύνους που συνδέονται με τον εθιστικό σχεδιασμό της υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων ανταμοιβής σε μορφή παιχνιδιού, και τα συστήματα τα οποία έχει θέσει σε εφαρμογή η Temu για να μετριάσει τους κινδύνους που απορρέουν από τον εν λόγω εθιστικό σχεδιασμό και τις πωλήσεις υπό πίεση, μεταξύ άλλων μέσω παραπλανητικού σχεδιασμού, που θα μπορούσε να έχει αρνητικές επιπτώσεις για τη σωματική και ψυχική ευεξία ενός προσώπου· όσον αφορά συστήματα συστάσεων, συμπεριλαμβανομένης της παροχής, τουλάχιστον μίας, εύκολα προσβάσιμης επιλογής που δεν βασίζεται στην κατάρτιση προφίλ· και όσον αφορά την υποχρεωτική παροχή πρόσβασης σε δεδομένα για τους ερευνητές.

Η έρευνα της Επιτροπής βρίσκεται σε εξέλιξη και υποστηρίζεται από τις τελωνειακές αρχές, τις αρχές εποπτείας της αγοράς και τις αρχές προστασίας των καταναλωτών μέσω του ευρωπαϊκού συμβουλίου ψηφιακών υπηρεσιών. Ενημερώνεται επίσης μέσω των απαντήσεων της Temu στα αιτήματα παροχής πληροφοριών της Επιτροπής, καθώς και από αποδεικτικά στοιχεία από μυστικούς πελάτες (mystery shopping) και καταγγελίες καταναλωτών που υποβάλλονται από τρίτους⁶¹. Εάν η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι η πλατφόρμα παραβιάζει την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες, μπορεί να επιβληθούν στον πάροχο, μεταξύ άλλων κυρώσεων, πρόστιμα τα οποία δυνητικά μπορούν να ανέλθουν έως και το 6 % του συνολικού κύκλου εργασιών του.

Στις 8 Νοεμβρίου 2024, μετά από κοινή έρευνα η οποία διενεργήθηκε από το δίκτυο ΣΠΚ σε συντονισμό από την Επιτροπή, το δίκτυο ΣΠΚ γνωστοποίησε ⁶² στην Temu μια σειρά πρακτικών οι οποίες παραβιάζουν το ενωσιακό δίκαιο για την προστασία των

⁵⁸π.χ. συντονισμένες δράσεις ΣΠΚ κατά της AliExpress ή της Wish: https://commission.europa.eu/live-work-travel-eu/consumer-rights-and-complaints/enforcement-consumer-protection/coordinated-actions/market-places-and-digital-services_el#aliexpress-and-wish

⁵⁹ Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, η οδηγία για τα δικαιώματα των καταναλωτών, η οδηγία σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων και οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Η έναρξη μιας τέτοιας συντονισμένης δράσης δεν προδικάζει τα συμπεράσματα που θα συναχθούν στη συνέχεια.

⁶⁰ Βλ. *ανωτέρω*, σ.14

⁶¹ [Taming Temu | BEUC](#)

⁶² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_5707.

καταναλωτών. Σε αυτές περιλαμβάνονται πρακτικές που σχετίζονται με ψευδείς εκπτώσεις, οι παραπλανητικοί σχεδιασμοί για άσκηση πίεσης στους καταναλωτές, η καταναγκαστική παιχνιδοποίηση, οι ελλειπείς και παραπλανητικές πληροφορίες, οι ψευδείς αξιολογήσεις και τα κρυφά στοιχεία επικοινωνίας. Το δίκτυο ΣΠΚ κάλεσε την Temu να προτείνει δεσμεύσεις για τον τρόπο με τον οποίο η εταιρεία θα αντιμετωπίσει τα ζητήματα.

Επιπλέον, το δίκτυο ΣΠΚ ζήτησε πληροφορίες από την Temu για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της εταιρείας με άλλες υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο για την προστασία των καταναλωτών, όπως η υποχρέωση σαφούς ενημέρωσης των καταναλωτών σχετικά με το αν ο πωλητής ενός προϊόντος είναι έμπορος ή όχι, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι κατατάξεις, οι αξιολογήσεις και οι βαθμολογήσεις των προϊόντων δεν παρουσιάζονται στους καταναλωτές με παραπλανητικό τρόπο, ότι οι μειώσεις των τιμών ανακοινώνονται και υπολογίζονται σωστά και ότι οι τυχόν περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί είναι ακριβείς και τεκμηριωμένοι.

Οι απαντήσεις της Temu στα πορίσματα και τις ερωτήσεις που τέθηκαν από το δίκτυο ΣΠΚ βρίσκονται επί του παρόντος στο στάδιο της αξιολόγησης.

Η Επιτροπή παραμένει προσηλωμένη στη στήριξη και τον συντονισμό των εργασιών επιβολής του δικτύου ΣΠΚ χρησιμοποιώντας όλα τα διαθέσιμα εργαλεία. Για παράδειγμα, οι ικανότητες TN της εργαλειοθήκης του **eLab** για τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων θα χρησιμοποιηθούν για τη διενέργεια ταυτόχρονων αυτοματοποιημένων ελέγχων σε μεγάλες διαδικτυακές αγορές. Η Επιτροπή σχεδιάζει να κοινοποιήσει τα αποτελέσματα των εν λόγω ελέγχων στο δίκτυο ΣΠΚ, το οποίο μπορεί να αποφασίσει να δώσει συνέχεια σε μέτρα επιβολής βάσει του κανονισμού ΣΠΚ.

Σύμφωνα με τα πορίσματα της πρόσφατης έκθεσής⁶³ της σχετικά με την εφαρμογή του **κανονισμού για τη συνεργασία όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών (ΣΠΚ)**, η Επιτροπή μελετά το ενδεχόμενο επανεξέτασης του κανονισμού⁶⁴, προκειμένου να ενισχύσει περαιτέρω την επιβολή της νομοθεσίας της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά τις εκτεταμένες παράνομες πρακτικές, ανεξάρτητα από το αν οι δράστες είναι εγκατεστημένοι εντός ή εκτός της Ένωσης, με σκοπό τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού.

2.3.3. Η επίλυση διαφορών στο ηλεκτρονικό εμπόριο

Παρά τις προσπάθειες, θα υπάρξουν αναπόφευκτα περιπτώσεις αγοράς μη συμμορφούμενων προϊόντων στην ΕΕ, και είναι σημαντικό για τους καταναλωτές να έχουν πρόσβαση σε ουσιαστική έννομη προστασία. Το νέο πλαίσιο για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων, το οποίο εγκρίθηκε τον Οκτώβριο του 2024, θα τεθεί σε εφαρμογή από το τέλος του 2026⁶⁵ και θα διασφαλίσει ότι υπάρχει πάντα ένα υπεύθυνο πρόσωπο για τα προϊόντα όταν ο κατασκευαστής δεν είναι εγκατεστημένος στην ΕΕ. Η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες παρέχει επίσης εργαλεία ώστε οι καταναλωτές και οι εκπρόσωποί τους να επισημαίνουν τα παράνομα αγαθά σε διαδικτυακές αγορές και να ζητούν έννομη προστασία.

⁶³https://commission.europa.eu/document/download/569266a1-22d9-4871-a143-a3671b417507_el?filename=Report%20B3%20cpc.pdf.

⁶⁴https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13535-Consumer-protection-strengthened-enforcement-cooperation_el.

⁶⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2024/2853 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2024, για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

Επιπλέον, η **Επιτροπή πρότεινε την αναθεώρηση της οδηγίας για την εναλλακτική επίλυση διαφορών (ΕΕΔ)** ⁶⁶ ώστε να διασφαλιστεί ότι η νομοθεσία για την εξωδικαστική επίλυση διαφορών είναι κατάλληλη για την ψηφιακή εποχή, μεταξύ άλλων όταν οι διαφορές αφορούν εμπόρους εκτός ΕΕ. **Η Επιτροπή καλεί τους συννομοθέτες να επιδείξουν ταχύτητα στην έγκριση της αναθεωρημένης οδηγίας ΕΕΔ και ζητεί την υιοθέτηση της συνοδευτικής σύστασης** σχετικά με τις απαιτήσεις ποιότητας για τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που προσφέρονται από ηλεκτρονικές αγορές και ενωσιακές εμπορικές ενώσεις⁶⁷.

2.3.4. Δημιουργία επιχειρηματικών ευκαιριών για εναλλακτικούς οικονομικούς φορείς, ώστε να προσεγγίσουν τους καταναλωτές της ΕΕ μέσω διαδικτύου: η πράξη για τις ψηφιακές αγορές

Οι ευρωπαϊκές ΜΜΕ εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από διαδικτυακές πλατφόρμες, συμπεριλαμβανομένων των διαδικτυακών αγορών. Η πράξη για τις ψηφιακές αγορές (DMA) ανοίγει δυνατότητες για εναλλακτικές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των μικρών διαδικτυακών αγορών, ώστε να καταστούν η επόμενη πλατφόρμα αναφοράς. Προκειμένου κάτι τέτοιο να γίνει πραγματικά δυνατό, οι επιχειρήσεις πρέπει, για παράδειγμα, να είναι σε θέση να μετακινούνται σε όλες τις πλατφόρμες χωρίς να χάνουν τα δεδομένα τους. Η πράξη για τις ψηφιακές αγορές υποχρεώνει τους πωλωρούς⁶⁸ να παρέχουν διαρκή φορητότητα δεδομένων σε πραγματικό χρόνο και στους τελικούς χρήστες και σε εξουσιοδοτημένους τρίτους, καθώς και πρόσβαση σε δεδομένα για τους επιχειρηματικούς χρήστες και τους εξουσιοδοτημένους τρίτους.

Η Επιτροπή, στο πλαίσιο των εξουσιών της δυνάμει της πράξης για τις ψηφιακές αγορές έναντι των πωλωρών, θα δώσει προτεραιότητα στην αποτελεσματική επιβολή και εποπτεία, συμπεριλαμβανομένων των πρακτικών που επηρεάζουν τον ευρωπαϊκό τομέα ηλεκτρονικού εμπορίου, για να διασφαλίσει ότι οι εν λόγω πωλωροί τηρούν τις υποχρεώσεις τους ως προς τη θέσπιση μέτρων συμμόρφωσης με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές. Η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει όλα τα εργαλεία της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, προσλαμβάνοντας, κατά περίπτωση, εμπειρογνώμονες και ελεγκτές προκειμένου να αποκτήσει πρόσβαση στους αλγόριθμους των πωλωρών με σκοπό την εποπτεία της συμμόρφωσής τους.

Η Επιτροπή:

- Θα συνεχίσει να δίνει προτεραιότητα σε δράσεις επιβολής στο πλαίσιο της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες (DSA) όσον αφορά τη συμμόρφωση των μεγάλων διαδικτυακών αγορών. Η Επιτροπή θα εντείνει τις εποπτικές δράσεις της στο πλαίσιο της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες, θα ενισχύσει τις ικανότητες και τις εταιρικές σχέσεις της με οργανισμούς της ΕΕ, όπως το EUIPO, και θα συμμετάσχει σε συντονισμένες δράσεις με τις αρμόδιες αρχές.
- Καλεί τα κράτη μέλη να ορίσουν αρμόδιες αρχές και να συστήσουν ειδικές ομάδες για το ηλεκτρονικό εμπόριο, οι οποίες θα υποστηρίζουν την επιβολή της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες, καθώς και τις συντονισμένες δράσεις στο πλαίσιο άλλων νομικών καθεστώτων. Η Επιτροπή θα στηρίζει τα κράτη μέλη με τους νέους υπαλλήλους που

⁶⁶ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2013/11/ΕΕ για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών, καθώς και των οδηγιών (ΕΕ) 2015/2302, (ΕΕ) 2019/2161 και (ΕΕ) 2020/1828.

⁶⁷ Σύσταση (ΕΕ) 2023/2211 της Επιτροπής, της 17ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τις απαιτήσεις ποιότητας για τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που προσφέρονται από ηλεκτρονικές αγορές και ενωσιακές εμπορικές ενώσεις.

⁶⁸ Συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, των Google Shopping, Amazon Marketplace, Meta Marketplace. Δείτε τον πλήρη κατάλογο των ορισθέντων πωλωρών στους [ορισθέντες πωλωροί της πράξης για τις ψηφιακές αγορές](#)

είναι υπεύθυνοι για την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες στις αντιπροσωπείες της, καθώς και με τον συντονισμό στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού συμβουλίου ψηφιακών υπηρεσιών.

- Θα αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες αλληλεπιδρά με άλλες νομικές πράξεις.
- Θα συνεχίσει να στηρίζει το δίκτυο συντονισμού για την προστασία των καταναλωτών, μεταξύ άλλων μέσω της εργαλειοθήκης του eLab, για τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων.
- Θα συνεχίσει τις εργασίες ενόψει της ενδεχόμενης αναθεώρησης του κανονισμού για τη συνεργασία όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών.
- Καλεί τους συννομοθέτες να επιδείξουν ταχύτητα στην έγκριση της αναθεωρημένης οδηγίας για την εναλλακτική επίλυση διαφορών.
- Θα δώσει προτεραιότητα στην επιβολή της πράξης για τις ψηφιακές αγορές όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο οι ψηφιακοί πωλητές επηρεάζουν τον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου.

2.4. Καλύτερη εποπτική ικανότητα μέσω ψηφιακών εργαλείων

Οι ψηφιακές λύσεις μπορούν να αποτελέσουν βασικούς παράγοντες διευκόλυνσης για την εποπτεία του τοπίου του ηλεκτρονικού εμπορίου, να στηρίζουν τις αρχές και τους νόμιμους συντελεστές της αγοράς που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με το δίκαιο της ΕΕ.

Πρώτον, η Επιτροπή δίνει προτεραιότητα στην αποτελεσματική εφαρμογή του ψηφιακού διαβατηρίου προϊόντος, όπως προβλέπεται στον κανονισμό για τον οικολογικό σχεδιασμό όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα (ESPR), στον κανονισμό σχετικά με τις μπαταρίες και σε άλλη σχετική τομεακή νομοθεσία. Με την πάροδο του χρόνου, τα περισσότερα υλικά αγαθά που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ ή τίθενται σε λειτουργία θα απαιτούν ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος. Ο κανονισμός για τον οικολογικό σχεδιασμό όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα (ESPR) προβλέπει την έκδοση τομεακών κατ' εξουσιοδότηση πράξεων οι οποίες καθορίζουν απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού σταδιακά και εισάγουν το ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος για συγκεκριμένες ομάδες προϊόντων. Το πρώτο πρόγραμμα εργασίας, στο οποίο καθορίζονται τα προϊόντα στα οποία θα δοθεί προτεραιότητα κατά τα επόμενα έτη, θα εγκριθεί τον Απρίλιο του 2025. Πρόκειται να επιφέρει άνευ προηγουμένου διαφάνεια και ιχνηλασιμότητα σε όλες τις αλυσίδες αξίας των προϊόντων και θα παρέχει σχετικές πληροφορίες, όπως οι τεχνικές επιδόσεις, η προέλευση, τα υλικά, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις και οι συστάσεις επισκευής, ανακύκλωσης και διάθεσης του προϊόντος, μέσω ενός συστήματος που επιβάλλει ελάχιστη διοικητική επιβάρυνση για τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν.

Η Επιτροπή θα επιδιώξει επίσης να προτείνει τη **χρήση του συστήματος ψηφιακού διαβατηρίου προϊόντος και σε άλλους τομείς πολιτικής, χρησιμοποιώντας το ως σημείο εισόδου για επιπλέον πληροφορίες και τεκμηρίωση που αφορούν συγκεκριμένα προϊόντα, όπως είναι τα πιστοποιητικά συμμόρφωσης.**

Το ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος, από κοινού με το περιβάλλον ενιαίας θυρίδας της ΕΕ για τα τελωνεία και μεταγενέστερα τον τελωνειακό κόμβο δεδομένων της ΕΕ, μεταξύ άλλων θα **απλουστεύσει το έργο των τελωνειακών αρχών, των αρχών εποπτείας της αγοράς και των οικονομικών φορέων** όταν ένα προϊόν εισέρχεται στην αγορά της ΕΕ. Με την ενοποίηση των σχετικών πληροφοριών αξιολόγησης της συμμόρφωσης και ιχνηλασιμότητας σε έναν ενιαίο αναγνωριστικό κωδικό, οι τελωνειακές αρχές μπορούν να επαληθεύουν

αποτελεσματικότερα εάν έχουν παρασχεθεί όλες οι απαραίτητες πληροφορίες προϊόντος στο ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος. Οι τελωνειακές αρχές θα χρησιμοποιούν επίσης τις πληροφορίες που διατίθενται μέσω του ψηφιακού διαβατηρίου προϊόντος για σκοπούς διαχείρισης κινδύνων και για τη στόχευση των ελέγχων τους. Το γεγονός αυτό, όχι μόνο θα μειώσει το κόστος για τους εθνικούς φορείς επιβολής, αλλά και θα βελτιώσει σημαντικά την ασφάλεια των προϊόντων σε ολόκληρη την ενιαία αγορά και θα απλουστεύσει τη ζωή των συμμορφούμενων επιχειρήσεων.

Επιπλέον, ορισμένα εργαλεία ΤΠ και βάσεις δεδομένων στηρίζουν τις αρμόδιες αρχές και ενίοτε τις διαδικτυακές αγορές στο να εντοπίζουν παράνομα προϊόντα. Η Επιτροπή προετοιμάζει σχέδιο για τον **εξορθολογισμό των υφιστάμενων βάσεων δεδομένων**, το οποίο θα περιλαμβάνει, ως πρώτο βήμα, το σύστημα Safety Gate της ΕΕ και το σύστημα διαχείρισης τελωνειακών κινδύνων σε **ένα, ενοποιημένο, διαλειτουργικό σύστημα** που θα αυξάνει τις συνέργειες στις πληροφορίες οι οποίες συλλέγονται από τις διάφορες αρχές και θα διασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα με το ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος. Πρόκειται για κάτι που αναμένεται ότι διευκολύνει την ταχύτερη ανίχνευση των μη συμμορφούμενων προϊόντων και την ιχνηλάτιση από τις αρμόδιες αρχές. Αναμένεται επίσης ότι θα επιτρέπει στις διαδικτυακές αγορές να αντιδρούν αποτελεσματικότερα στις απειλές και να διενεργούν τυχαίους ελέγχους στα προϊόντα.

Τέλος, η Επιτροπή θέτει στη διάθεση των αρχών εποπτείας της αγοράς νέα **προγράμματα ανίχνευσης ιστού τα οποία βασίζονται στην ΤΝ**. Το πρόγραμμα ανίχνευσης ιστού E-Surveillance είναι ήδη διαθέσιμο και χρησιμοποιείται για την επισήμανση των επανεμφανιζόμενων επικίνδυνων προϊόντων τα οποία είναι καταχωρισμένα στο Safety Gate και παράγει αυτοματοποιημένα αιτήματα απόσυρσης. Η Επιτροπή έχει αναπτύξει προγράμματα ανίχνευσης ιστού για τον εντοπισμό προϊόντων που δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού και ενεργειακής επισήμανσης. Η Επιτροπή σχεδιάζει επίσης να καταστήσει διαθέσιμο ακόμη ένα πρόγραμμα ανίχνευσης ιστού το 2025 για τη διενέργεια αυτοματοποιημένων αναζητήσεων για δυνητικά μη συμμορφούμενα προϊόντα σε διαδικτυακές αγορές⁶⁹.

Η Επιτροπή:

- θα δώσει προτεραιότητα στην εφαρμογή του ψηφιακού διαβατηρίου προϊόντος σε διάφορες κατηγορίες προϊόντων. Ένα πρώτο σχέδιο δράσης θα εγκριθεί έως τον Απρίλιο του 2025.
- Αποσκοπεί στον εξορθολογισμό των υφιστάμενων βάσεων δεδομένων σε ένα διαλειτουργικό σύστημα, και εστιάζει, ως ένα πρώτο βήμα, στο Safety Gate και στο σύστημα διαχείρισης τελωνειακών κινδύνων (CRMS2), στις αρχές του 2025.
- Θα συνεχίσει να παρέχει στις αρχές εποπτείας της αγοράς το πρόγραμμα ανίχνευσης ιστού e-Surveillance για επικίνδυνα προϊόντα που επανεμφανίζονται και θα καταστήσει διαθέσιμο ακόμη ένα πρόγραμμα ανίχνευσης ιστού για τον εντοπισμό των νέων καταχωρίσεων.

2.5. Ενδυνάμωση των καταναλωτών, παροχή καλύτερης ενημέρωσης για εμπόρους και ενθάρρυνση εθελοντικών δράσεων

Η ευαισθητοποίηση, η εκπαίδευση και η ενημέρωση αποτελούν ισχυρά εργαλεία για την ενδυνάμωση των καταναλωτών ώστε να κάνουν επιλογές που συνάδουν με τα συμφέροντα

⁶⁹ Αναμένεται ότι θα ελέγχει τις προσφορές προϊόντων και τις αξιολογήσεις από καταναλωτές, χρησιμοποιώντας λέξεις-κλειδιά που συνιστούν ένδειξη πιθανής μη συμμόρφωσης, οι οποίες επιλέγονται από επιθεωρητές εποπτείας της αγοράς, και να συντάσσει καταλόγους των δυνητικά μη συμμορφούμενων προϊόντων.

και τις αξίες τους, καθώς και αποτελεσματικά εργαλεία για την αποτροπή των εμπορών από τη συμμετοχή στην πώληση επικίνδυνων, παραποιημένων ή άλλως μη συμμορφούμενων εμπορευμάτων.

Η Επιτροπή υποστηρίζει μια σειρά μέτρων για την ενημέρωση των καταναλωτών στο διαδίκτυο. Για παράδειγμα, οι απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και άλλα προϊόντα στο πλαίσιο του κανονισμού για τον οικολογικό σχεδιασμό όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα θα συμβάλουν στην καλύτερη ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με πτυχές βιωσιμότητας, όπως είναι οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, η χρήση ενέργειας, η δυνατότητα επισκευής ή η ανθεκτικότητα. Επιπρόσθετα, η Επιτροπή θα στηρίζει την **κατάρτιση επαγγελματιών στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών στα κράτη μέλη**, μέσω της επικείμενης φάσης **εκπαίδευσης των εκπαιδευτών του προγράμματος ConsumerPro**, δίνοντας τη δυνατότητα στις οργανώσεις καταναλωτών να παρέχουν περισσότερες προσωπικές συμβουλές επιτόπου σχετικά με βιώσιμες αγοραστικές συνήθειες.

Επιπλέον, ο προτεινόμενος κανονισμός⁷⁰ της Επιτροπής σχετικά με τη λογιστική καταγραφή των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των υπηρεσιών μεταφορών (CountEmissions EU) αποσκοπεί στη βελτίωση της διαφάνειας όσον αφορά τις επιδόσεις της παράδοσης, με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τη λογιστική καταγραφή των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των υπηρεσιών μεταφορών.

Κατά τα τελευταία 20 χρόνια, το Δίκτυο των **Ευρωπαϊκών Κέντρων Καταναλωτών (Δίκτυο ΕΚΚ)**, το οποίο **συστάθηκε από κοινού από την Επιτροπή**, εκπαιδεύει τους καταναλωτές της ΕΕ σχετικά με τα δικαιώματά τους στην ενιαία αγορά και τους βοηθά στην επίλυση των διασυννοριακών διαφορών⁷¹. Το Δίκτυο ΕΚΚ θα εντείνει τις εκστρατείες ευαισθητοποίησης σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, τους δυνητικούς κινδύνους και τους μηχανισμούς έννομης προστασίας κατά την πραγματοποίηση αγορών στο διαδίκτυο, με **έμφαση σε εμπόρους εκτός ΕΕ**. Θα μπορούσε επίσης να ενασχοληθεί με τις διαδικτυακές αγορές.

Η ΕΕ διαθέτει, επίσης, μια σειρά διαφορετικών πλαισίων για την ευαισθητοποίηση, την αμοιβαία συνδρομή και τις εθελοντικές δράσεις τις οποίες αναλαμβάνουν οι διαδικτυακές αγορές και άλλες διαδικτυακές πλατφόρμες, η κοινωνία των πολιτών, καθώς και εκπρόσωποι της βιομηχανίας. Σε αυτά περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, η δέσμευση για την ασφάλεια των προϊόντων⁷², με τη συμμετοχή 11 πλατφορμών, το μνημόνιο συνεννόησης για την καταπολέμηση των προϊόντων παραποίησης/απομίμησης, το οποίο συγκεντρώνει τόσο διαδικτυακές αγορές όσο και εμπορικά σήματα, καθώς και το φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο, με αρχική εστίαση στο τρομοκρατικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο, το οποίο ωστόσο ενσωματώνει δράσεις, καθώς και μια δέσμη γνώσεων για την καταπολέμηση των διαδικτυακών πωλήσεων ναρκωτικών, παρέχοντας πληροφορίες για λέξεις-κλειδιά και για τις τακτικές που χρησιμοποιούν οι διαδικτυακοί έμποροι ναρκωτικών.

Η Επιτροπή:

- θα στηρίξει, μέσω του Δικτύου των Ευρωπαϊκών Κέντρων Καταναλωτών (Δίκτυο ΕΚΚ), περαιτέρω εκστρατείες ευαισθητοποίησης, με έμφαση στους εμπόρους εκτός ΕΕ.
- Θα στηρίξει, μέσω του προγράμματος ConsumerPro, την κατάρτιση των επαγγελματιών στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών στα κράτη μέλη, ώστε να παρέχονται

⁷⁰ Υπολογισμός εκπομπών από τις μεταφορές – «CountEmissions EU»

⁷¹ https://commission.europa.eu/live-work-travel-eu/consumer-rights-and-complaints/resolve-your-consumer-complaint/european-consumer-centres-network-ecc-net_el.

⁷² Δέσμευση για την ασφάλεια των προϊόντων - Ευρωπαϊκή Επιτροπή

περισσότερες προσωπικές συμβουλές στους καταναλωτές.

- Καλεί τον συννομοθέτη να εγκρίνει τον προτεινόμενο κανονισμό σχετικά με τη λογιστική καταγραφή των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των υπηρεσιών μεταφορών (CountEmissions EU).
- Θα συνεχίσει να στηρίζει και να παρέχει κίνητρα για εθελοντική συνεργασία των διαδικτυακών αγορών και άλλων ενδιαφερόμενων μερών, μέσω φόρουμ όπως είναι η δέσμευση για την ασφάλεια των προϊόντων+, το μνημόνιο συμφωνίας για την καταπολέμηση των προϊόντων παραποίησης/απομίμησης ή το φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο.

2.6. Διμερής συνεργασία και εμπορικά ζητήματα

Οι ανησυχίες που επισημαίνονται από την Επιτροπή στην παρούσα ανακοίνωση και προκαλούνται από τις εισαγόμενες αποστολές χαμηλής αξίας είναι κοινές σε ολόκληρο τον πλανήτη. Άλλες δικαιοδοσίες διερευνούν ή έχουν ήδη εφαρμόσει μέτρα, όπως οι μειώσεις ή οι καταργήσεις των απαλλαγών de minimis στους τελωνειακούς δασμούς, η θέσπιση ΦΠΑ για τις αποστολές de minimis ή η ενίσχυση του κανονιστικού τους πλαισίου ως προς τις πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου.

Η καλύτερη εκπαίδευση των πωλητών στις τρίτες χώρες αποτελεί επίσης ένα εξαιρετικά σημαντικό μέτρο. Για παράδειγμα, δεδομένου του υψηλού αριθμού προϊόντων που εισάγονται από την Κίνα, η Επιτροπή θα συνεχίσει τις δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και κατάρτισης σχετικά με τους ενωσιακούς κανόνες για την ασφάλεια των προϊόντων που απευθύνονται σε κινεζικές εταιρείες μέσω του έργου SPEAC (ασφαλή μη edwδιμα καταναλωτικά προϊόντα σε ΕΕ και Κίνα), το οποίο από το 2021 έχει περισσότερους από 800.000 συμμετέχοντες.

Σε ευρύτερο πλαίσιο, η Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και η Γενική Διοίκηση Τελωνείων της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας υπέγραψαν **διοικητική ρύθμιση σχετικά με τη συνεργασία για την ασφάλεια των προϊόντων** και συνοδευτικό σχέδιο δράσης για την ασφάλεια των μη edwδιμων καταναλωτικών προϊόντων τα οποία πωλούνται μέσω διαδικτύου.

Την ίδια στιγμή, η Επιτροπή είναι έτοιμη να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τα ενωσιακά πρότυπα και να προστατεύσει τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις της Ευρώπης.

Εάν ένας ενωσιακός κλάδος παραγωγής προσκομίσει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για εισαγωγές που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων οι οποίες προκαλούν ζημία, η Επιτροπή θα εξετάσει όλες τις διαθέσιμες επιλογές, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των μέσων εμπορικής άμυνας. Επιπλέον, η Επιτροπή θα αξιολογήσει τυχόν αποδεικτικά στοιχεία όσον αφορά την ύπαρξη παράνομων καθεστώτων επιδοτήσεων, ιδίως εξαγωγικών επιδοτήσεων σε προϊόντα και επιδοτήσεων σε σχετικές υπηρεσίες οι οποίες προσφέρονται στην ΕΕ, υπό το πρίσμα των κατάλληλων κανόνων. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή θα εξετάσει όλες τις οδούς έννομης προστασίας βάσει των διεθνών κανόνων και του δικαίου της ΕΕ.

Η Επιτροπή:

- θα συνεχίσει τη διμερή συνεργασία με τις χώρες προέλευσης των εισαγόμενων εμπορευμάτων μέσω δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης και κατάρτισης για τους κανόνες της ΕΕ για την ασφάλεια των προϊόντων για τρίτους πωλητές και διμερούς συνεργασίας με τις αρχές τρίτων χωρών.
- Θα αξιολογήσει τυχόν αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ύπαρξη καθεστώτων

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τον Ιούλιο του 2024, η πρόεδρος φον ντερ Λάιεν ανακοίνωσε την προτεραιότητα της Επιτροπής να αντιμετωπίσει «τα προβλήματα που τίθενται από τις πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου, ώστε να διασφαλίσει ότι οι καταναλωτές και οι επιχειρήσεις επωφελούνται από ισότιμους όρους ανταγωνισμού που βασίζονται σε αποτελεσματικούς τελωνειακούς και φορολογικούς ελέγχους και ελέγχους ασφάλειας, καθώς και σε πρότυπα βιωσιμότητας»⁷³. Με την παρούσα ανακοίνωση, η Επιτροπή παρουσιάζει μια ολοκληρωμένη εργαλειοθήκη της ΕΕ, η οποία περιλαμβάνει μια σειρά συντονισμένων μέτρων για την επίτευξη αυτού του στόχου. Ο επείγων χαρακτήρας τους επιβεβαιώνεται από την αύξηση των μη συμμορφούμενων προϊόντων που εισάγονται στην ΕΕ, από τις ζημίες που προκαλούν στους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις, από τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον και από τις πιέσεις που ασκούν στις αρχές των κρατών μελών.

Η Επιτροπή τονίζει την ανάγκη για κοινή και επείγουσα δράση, με την ενεργό υποστήριξη των συννομοθετών, των κρατών μελών και των εθνικών αρχών τους, καθώς και των υπεύθυνων παραγόντων της βιομηχανίας, των ενώσεων καταναλωτών και των διεθνών εταίρων.

Η Επιτροπή θα αξιολογήσει εντός ενός έτους τα αποτελέσματα των δράσεων οι οποίες εξαγγέλλονται στην παρούσα ανακοίνωση. Υπό το πρίσμα των αποτελεσμάτων και σε διαβούλευση με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και τα ενδιαφερόμενα μέρη, η Επιτροπή θα εξετάσει κατά πόσον τα υφιστάμενα πλαίσια και οι δραστηριότητες επιβολής οι οποίες ισχύουν για τα εισαγόμενα εμπορεύματα ηλεκτρονικού εμπορίου που παραδίδονται απευθείας στους καταναλωτές είναι επαρκή ή κατά πόσον απαιτούνται περαιτέρω δράσεις και προτάσεις για τη συνεκτική εφαρμογή και την αυστηρή επιβολή των κανόνων της ΕΕ.

⁷³ [Πολιτικές κατευθύνσεις 2024-2029 | Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#)